

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja,

Megjelenik
hétenként **vasárnap**

Egyszeri ára:
évenként **10 Ft.** félévére **5 Ft.**
Hirdetések árszabály szerint.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Budapest
V., Erzsébet tér 19.

BUDAPEST, 1891. FEBRUÁR HÓ 15.

TARTALOM: A Magyarország és Ausztria közötti tarifaezítődés. — A malomipar és a kereskedelmi szerződés. — Újabb módja a kölcsönösnek. — Az élelmiszerek drágasága Németországban. — Ausztria-Magyarország galonahivetele és kivitele 1890—1891-ben. — *Misztikai apróságok.* — *Különfélék.* — *Kereskedelem és forgalom.* — *Statisztika.* — *Gazdasági közlemények.* — *Tarifajegyek.* — *Hírdetések.*

A Magyarország és Ausztria közötti tarifaezítődés

a legutóbb érkezett jelentések szerint véget ért. A »N. Fr. Pr.« f. hó 12-én kelt jelentése szerint a magyar árutarifára vonatkozó tárgyalások, melyek most Bécsben a magyar és az osztrák kereskedelmi miniszter közt folytak, teljes megegyezést eredményeztek. A két kormány egymásnak tett nyilatkozataiban kölcsönös reciprocitást biztosított egymásnak a vasutakon szállítandó áruk tarifáira nézve, mely szerint minden kedvezményben, a mely a hazai terményeknek az árutarifáiban biztosított, az osztrák, illetőleg a magyar termények is részesülnek, úgy, hogy az egyoldalu tarifapolitika, mely csak a magyar vagy csak osztrák áruknak válnék előnyére, teljesen ki van zárva. E tárgyalásokat azért tartották meg, mert az osztrák kormány kijelentette, hogy a német vámszerződés legfontosabb tételeinek, nevezetesen a vas és liszt vámjának tárgyalását mindaddig nem folytathatja, míg Ausztria és Magyarország közt az árutarifák kérdésére nézve megegyezés létre nem jön, s ily módon a fenförgő differenciák el nem hártottak. Az osztrák kormánynak e nyilatkozata következtében Baross kereskedelmi miniszter Bécsbe jött, a hol sikerült a differenciákkal, melyeket az új magyar árutarifára teremtett, barossos kapacitálás alapján a teljes reciprocitást biztosításával kiegyenlíteni. A magyar helyi díjszabás érvényben maradt, de érvényes lesz a Magyarországba irányuló osztrák szállítmányokra is. Az osztrák kormánynak most haladéktalanul kell a magyar helyi díjszabás és annak kivételének tartózkodás az osztrák vasutakra vonatkozó következményeivel foglalkozni, s kétségtelen, hogy jelentékenyen leszállított díjtételt reformtárfiát fog eltebe léptetni, mely a reciprocitás alapján természetesen az összes magyarországi áruknak, nevezetesen a magyar nyers áruk Ausztriába való nagy szállítmányainak is javára fog válni. A német meghatalmazottakkal, a tárgyalásokkal f. hó 11-én már újból megkezdtek. Nemsokára a köteendő szerződés XV. szakaszának szövegéhez is kerül a sor s rövid idő múlva a tárgyalásokat előreláthatólag be is fejezik.

Hasonlóan szól a »Presse« tudósítása is, mely szerint a német szerződési tárgyalások előreláthatólag gyorsan fognak haladni, addig azonban, míg a képviselőházak elé terjesztik, mindkét fél által titokban tartanak, már csak arra való tekintettel is, mert időközben más államokkal is fognak tárgyalásokat kezdeni; így

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint
wöchentlich **Sonntag**

Pränumerationspreis:
ganzjährig **fl. 10.** halbjährig **fl. 5.**
Inserte nach Tarif.

Redaction
und Administration
Budapest
V., Klaustralgasse 19.

BUDAPEST, 15. FEBER 1891.

INHALT: Der Tarifhader zwischen Ungarn u. Oesterreich. — Die Mühlenindustrie und die Handelsverträge. — Neue Steinschärung. — Die Lebensmitteltheuerung in Deutschland. — Getreide-Import und -Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890—1891. — *Technische Miscellen.* — *Vermischtes.* — *Handel und Verkehr.* — *Statistik.* — *Landwirthschaftliches.* — *Tarifarische Inserate.*

Der Tarifhader zwischen Ungarn und Oesterreich

ist gemäss letzter Meldungen zur Austragung gelangt. Wie namentlich die »N. Fr. Pr.« am 12. d. M. meldet, haben die Verhandlungen, welche in Wien zwischen dem österreichischen und dem ungarischen Handelsminister geführt worden sind, zu einer vollständigen Einigung in der Frage der Frachtarife geführt. Beide Regierungen haben gegenseitig Erklärungen angefangen, in welchen sie sich vollständige Reciprocität bezüglich der Frachtarife für den Waarentransport auf den Eisenbahnen zugesichert haben, in der Art, dass jede Begünstigung, welche den heimischen Producten im Frachtarife gewährt wird, auch den österreichischen, respective den ungarischen Producten eingeräumt werden muss, so dass eine einseitige Tarifpolitik zu Gunsten österreichischer oder ungarischer Provenienzen vollständig ausgeschlossen ist. Die Veranlassung zu den Verhandlungen bildete die Erklärung der österreichischen Regierung, dass sie in einer Fortsetzung der Verhandlungen über die wichtigsten Positionen des deutschen Zollvertrages, insbesondere über die Zölle für Eisen und Mehl nicht eingehen könne, bevor nicht zwischen Oesterreich und Ungarn eine Verständigung über die Frage der Frachtarife erfolgt und auf diese Art die jetzt schwebende Differenz beseitigt ist. Die Folge dieses Standpunctes der österreichischen Regierung war die Reise des Herrn v. Baross nach Wien. Hier ist es nun gelungen, in einer freundschaftlichen Auseinandersetzung die Streitpunkte, welche die ungarischen Ausnahmestärke geschaffen haben, durch die Vereinbarung der vollständigen Reciprocität für beide Theile zu schlichten. Der ungarische Localtarif bleibt in Kraft, erlangt aber auch in allen Punkten für die österreichischen Transporte nach Ungarn Geltung. Die österreichische Regierung wird sich jetzt sofort mit den Consequenzen des ungarischen Localtarifs und dessen Ausnahmestärken auf die österreichischen Bahnen zu beschäftigen haben, und es wird inwiefernhalt ein Reformtarif mit wesentlich ermässigten Sätzen eingeführt werden, welcher auf Grund der Reciprocität naturngemäss auch allen ungarischen Provenienzen und insbesondere dem grossen Transport von ungarischen Rohproducten nach Oesterreich zu Statten kommen wird. Die Conferenzen mit den deutschen Delegirten wurden auch schon am 11. d. M. wieder aufgenommen. Man wird sich demnach auch bald mit der Texturung des Artikels XV. des künftigen Handelsvertrages beschäftigen und die Verhandlungen über den deutschen Handelsvertrag voraussichtlich in kurzer Zeit zu Ende führen.

In ganz gleichem Sinne lautet eine Meldung der »Presse«

nevezetesen Németország Svájcjal és Olaszországgal, Ausztria-Magyarország Svájcjal, Szerbiával és Romániával, és nagyon fontos, hogy ezek a legnagyobb kedvezménynyújtás szempontjából őket megillető feltételek ne ismerjék.

A tarifacivódás elintézésének módját a legkülönböztetebben értelmezik és érdekes, hogy hogyan nyilatkozik éppen a »Noue Freie Presse«, mely tudvalevőleg a legnagyobb lármát csapta, a létrejött megegyezés horderejéről. Ezen lap kinyilatkoztatja, hogy »felreimerlettlen tény, miszerint az osztrák kormány indíttatva érezte magát, hogy telemes anyagi engedményeket tegyen a magyar kormánynak, hogy azok által a békét megszerezze. Magyarország biztos kilátást nyert arra, hogy Ausztriában a tarifákat reformálják, melyek azután mérsékelt feltételekkel a magyar áruk kiviteli képességét emelni fogják. Minthogy Magyarország többnyire nagy sulyú és kísérletű árukat exportál, magától értetlik, hogy a tarifáknak minden mérséklése Ausztriában Magyarország nemzetgazdasági fejlődését kiválóan előmozdítja. Magyarország az osztrák kormánnyal elért megegyezéssel biztosítékot nyert továbbá arra nézve is, hogy ama vámenedmények illőleg, melyeket Németország kíván, Ausztria teljes erővel sorompóba lép. Az osztrák kormány a hisztvány leszállítását fogja kívánni Németországtól és mindthogy minden ily követelésnek valamilyen engedmény nyújtásával kell kiegyenlítenie, ninesen kizárva, hogy éppen Ausztriának kell ezt az engedményt megadnia a német kormánynak. Végül pedig a kölcsönösség elvének természetes következményét tekintendő, hogy azon osztrák kivételek díjazásokról érvényének, melyek miatt Magyarország utóbbi időben panaszt emelt, a magyar árukra is ki fog kelleni terjesztetnie, mert a kivételes díjazásoknak egyáltalában nem lesz szabad, sem Ausztriában sem Magyarországon, a származáshoz költetni.«

A bécsi tárgyalások eredményét a magyar képviselőházban is, a f. hó 12-én tartott ülésben benyújtott interpelláció alkalmazásával, megbeszélés tárgyává tették. A kereskedelemügyi miniszter *Horváth* képviselő interpellációjára azt felelte, hogy közötté és az osztrák kereskedelmi miniszter között semmiféle olyan megegyezés nem jött létre, mely a tarifáknak — azt hiszi, a képviselő ur ezek alatti helyi tarifákat értette — és az ez ügyben kibocsátott miniszteri rendeleteknek módosítását — a mennyiben ilyenek léteznek — maga után vonhatná. A miniszter ez alkalommal ke-reken visszatámasztotta azt az állítást, mintha a magyar kormány álláspontját bármilyen irányban feladta vagy elhagyta volna vagy mintha tárgyolt volna.

Mindezekből a körülményekből az a tény vonható le, hogy a tarifakérdésben fennálló nézeteltérés oly megoldást nyert, mely szerinti a megtámadott tételek nem helyeztetek érvényen kívül hanem *osztrák* és német eredetű árukra szintén kiterjesztetnek természetesen a kölcsönösség feltétele mellett, vagyis viszont a leszállításolt osztrák díjtételek és kivételes díjazások élvezetében a magyar áruk is részesülnek.

Most már tehát rajtunk a sor ezen *előny* kibeszélni és bizavást remélhetjük, hogy Magyarországnak nem lesz oka a tarifakérdés ezen megoldását megbánni.

wonach die deutschen Vertragsverhandlungen nunmehr rasche Fortschritte machen dürfen, werden aber beiderseits, bis die Vorlage in den Parlamenten erfolgt, geheimgehalten auch schon deshalb, weil in der Zwischenzeit Verhandlungen mit anderen Staaten angeknüpft werden sollen; so Deutschland mit der Schweiz und mit Italien, Oesterreich-Ungarn mit der Schweiz, mit Serbien und Rumänien und es von Werth ist, dass diese die ihnen vom Standpunkt der Meistbegünstigung zustehenden Positionen nicht kennen.

Man verhehlt nicht, die Austragung des Tarifadars auf das verschiedenartigste zu commentiren und ist es nicht ohne Interesse, wie sich gerade die »Noue Freie Presse«, welche kammlich den grössten Lärm schlug, über die Tragweite des erfolgten Einverständnisses äussert. Dieses Blatt erklärt, es sei nicht zu verkennen, dass die österreichische Regierung sich veranlasst gesehen hat, der ungarischen Regierung nicht unbedeutende materielle Concessionen zu machen, um den Frieden zu erkauften. Ungarn gewinnt die sichere Aussicht auf die österreichische Tarifreform, welche durch ihre ermässigten Sätze die Exportfähigkeit der ungarischen Producte erhöhen wird. Da Ungarn zumeist schwere und minderwerthige Frachtgüter exportirt, so ist es selbstverständlich, dass jede Ermässigung der Tarife in Oesterreich die volkswirtschaftliche Entwicklung Ungarns ganz besonders begünstigt. Ungarn hat ferner durch das Uebereinkommen mit der österreichischen Regierung die Sicherheit, dass Oesterreich in den Verhandlungen mit Deutschland für alle jene Zollconcessionen, die speciell von Ungarn begehrt werden, mit voller Entschiedenheit eintreten wird. Die österreichische Regierung wird eine Reduktion des Mehlzolles von Deutschland verlangen, und da jede solche Forderung durch eine Compensation aufgewogen werden muss, so ist es immerhin möglich, dass gerade Oesterreich diese Compensation der deutschen Regierung wird gewähren müssen. Endlich darf man es als natürliche Consequenz des Grundsatzes der Reciprocität ansehen, dass auch jene österreichischen Ausnahmstarife, über welche sich Ungarn in der letzten Zeit beschwert hat, für die ungarischen Frachtgüter werden gelut erlangen müssen, weil Ausnahmstarife im Allgemeinen weder in Oesterreich noch in Ungarn die nationale Provenienz werden gebunden sein dürfen.

Auch wurden die Ergebnisse der Wiener Verhandlungen im ungarischen Abgeordnetenhanse in der Sitzung am 12. d. M. im Interpellationswege besprochen. Der Handelsminister erklärte auf eine Interpellation des Abgeordneten *Horváth*, dass zwischen ihm und dem österreichischen Handelsminister keine solche Vereinbarung zu Stande gekommen ist, welche die Modification der Tarife — er denke, der Herr Abgeordnete hat darunter die Localtarife verstanden — und der in dieser Sache herausgegebenen Ministerial-Verordnungen — insofern solche existiren — nach sich ziehen würde. Der Minister hat aus demselben Anlass rundweg die Behauptung zurückgewiesen, als hätte die ungarische Regierung ihren Standpunkt in welcher Richtung immer aufgegeben und im Stich gelassen oder wäre sie zurückgewichen.

Aus all diesen Mittheilungen erscheint als positives Ergebnis, dass die Differenz in der Tarifrage eine Lösung gefunden hat, wonach die angefochtenen Posten nicht aufgehoben, sondern auch auf österreichische und deutsche Provenienzen ausgedehnt werden sollen, selbstverständlich unter der Bedingung der Reciprocität, das ist, dass andererseits die ermässigten österreichischen Tarifsätze und Ausnahmstarife auch den ungarischen Producten zugute kommen.

Es ist nun an uns, diesen Vortheil auszunützen und dürfen wir wohl hoffen, dass Ungarn diese Lösung der Tarifrage nicht zu bereuen haben wird.

A malonipar és a kereskedelmi szerződések.

(Folytatás.)

5. mellék kérdés: Mily változásokon ment át a kives bevitel az új törvény fennállása óta?

Felelet: Maig a bevitel, nevezett okoknál fogva, folytonosan emelkedett, a kivétel hasonló arányban csökkent, különösen 1873 óta, az összes zónákra kiterjedő kiviteli előjegysek kedvezményeinek megszüntetése folytán.

6. mellék kérdés: Mely okok idézték elő eme változásokat?

Felelet: Az eddig felsorolt okokon kívül a kiviteli kereskedelem fejlődését még az egyes országokban, mint pl. Németországban, behozott véd- és prohibítív vámok akadályozták meg.

3. főkérdés: A ma véleményében vannak-e, hogy a fennálló szerződések felmondásnak? Ha igen, mily alakokban volnának megkötendők az új szerződések?

Felelet: Ha a hazai kereskedelmet partolni kívánjuk, úgy okvetlenül szükséges a fennálló szerződések felmondása. A nemzetgazdasági viszonyok és az ipar haladási iránya mátol holnapig megváltoztatnák, miért is az állam a tarifákat illetőleg mindig biztosítsa magának a szabály rendelkezési jogot.

Kárpótlásul a nevezett szerződések helyett egy oly általános tarifát lehetne felállítani, mely mindama államokra érvényes volna, melyek nekünk hasonlóan kedvező feltételeket nyújtanak.

Ez egy oly minimális tarifa volna, mely a hazai ipar védelmére okvetlenül szükséges és a külföldi versenynyel való sikeres küzdelemre alkalmas díjtelekeket tartalmazná.

E díjtelekeknek a külföldi versenyt különböző alakban úgy kellene terhelniök, mint a jelenlegi tarifa a belföldi termékeket terhel. A frankfuti szerződés 11. pontja értelmében egy ily szerződés még Németországgal szemben is alkalmazható minden akadály nélkül. A cseke-lyebb kedvezményeket élvező államokkal szemben e közös tarifa megfelelőleg gabonamélték. Minden esetre azonban a szerződésnek a gabonamélték s azok termékeit ki kell hagyni, a korpát azonban, mely Spanyolország kedvéért eddig vámmentes volt, a termékek közé kell felvenni.

4. főkérdés: Mely változtatásokat óhajtának a vámtarifán, és mely okokból?

Válasz: Az 1887. márczius 29-i törvény által 100 kilogramm buzara 5 frankban megállapított vám valódi áldas volt a mezőgazdaságra, mely abban munkájának méltó jutalmazását lelte. Mi csak azt kívánjuk, hogy eme, az összes termékekre egyöntetűen kiterjesztendő szerződés összeegyeztessék magával a buzara kiszabott vámmal, a mi a jelenlegi szerződésnél nincs meg. A liszte kiszabott vám jelenleg 8 frank 100 kilóra, e vámtétel teljesen életszerű, akkor, ha 100 kiló buzából 70 kiló lisztet állítunk elő. Miután pedig a Franciaországba importált liszt rendszerint a miénkél kedvezőbb feltételek mellett állítatik elő, azért a külföld gabonája helyett mindig lisztjét küldheti be hozzánk előnyösen, különösen pedig ama finomabb lisztfajokat, melyek nekünk oly erős versenyt okoznak, s melyeket mi buzánkól csak nagyon csekély, azig 20—40%-nyi mértékben állíthatunk elő.

De még 50%-nál is a számítás a liszt előnyére döl, mert 100 kiló buza után fizetnek vám fejében 5 frankot, 50 kiló liszt után 8 franknyi díj mellett 4 frankot, a behozó tisztá nyeresége tehát legalább 1 frank, vagy fr. 1-80, ha 40% finom lisztet számítunk, fr. 2-60, ha 30% es fr. 3-40, ha csak 20% finom lisztet számítunk.

Die Mühlenindustrie und die Handelsverträge.

(Fortsetzung.)

5. Nebenfrage: Welche Veränderungen erlitten Aus- und Einfuhr seit dem Bestande des gegenwärtigen Gesetzes? Antwort: Während die Einfuhren aus den angeführten Gründen stetig zunahmten, nahmen die Ausfuhren rapid ab, besonders seit 1873, in Folge Aufhebung der Ausfuhr-Vormerkungen für alle Zonen, 6. Nebenfrage: Welches sind die Gründe dieser Veränderungen? Antwort: Ausser den soeben angegebenen Gründen bildeten die seitens mancher Regierungen, besonders in Deutschland, eingeführten Schutz- und Prohibitiv-Zölle ein neues Hindernis der Entwicklung unseres Exporthandels.

3. Hauptfrage: Sind Sie dafür, dass die vorhandenen Verträge gekündigt werden? Wenn ja, auf welcher Basis wären die neuen Verträge abzuschliessen? Antwort: Die Nothwendigkeit, die heimische Arbeit zu schützen, erheischt die Kündigung der bestehenden Handelsverträge. Die nationalöconomischen Verhältnisse und die fortschrittliche Richtung der Industrie der Gegenwart können sich von heute auf morgen ändern, der Staat muss sich daher freie Hand bezüglich seiner Tarife vorbehalten.

Als Ersatz und anstatt der vorhandenen Verträge könnte man einen gemeinsamen Tarif für alle jene Länder aufstellen, welche uns entsprechend vortheilhafte Bedingungen gewähren. Das wäre ein Minimaltarif, enthaltend die zum Schutze der heimischen Industrie unbedingt nothwendigen Taxen, welche geeignet sind, den Kampf gegen die auswärtige Concurrenz aufzunehmen und diese unter verschiedenen Formen ebenso zu belasten, wie es jetzt die inländischen Fabrikate sind. Ein solcher wahrhaft protectionistischer Tarif könnte ohne Schwierigkeiten im Sinne des § 11 des Frankfurter Vertrages auch Deutschland gegenüber angewendet werden.

Durch entsprechende Erhöhung dieses gemeinschaftlichen Tarifs würde man einen allgemeinen Tarif erhalten, welcher den minder bevorzugten Staaten gegenüber anwendbar wäre. Für alle Fälle müssten aber, wie früher, Cerealien und deren Producte aus dem Vertrage ausgeschlossen und die Kleien unter die Producte aufgenommen werden, welche bisher zollfrei waren wegen Spanien.

4. Hauptfrage: Welche Modificationen wünschen Sie an dem Zolltarife? und aus welchen Gründen? Antwort: Der Zoll von 5 Fr. per 100 Kg. für Weizen im Sinne des Gesetzes vom 29. März 1887 war ein wirklicher Segen für die Landwirtschaft, welche darin die gerechteste Entlohnung ihrer Arbeit fand. Wir verlangen nur, dass dieser auf alle Producte gleichmässig anzuwendender Vertrag in Einklang gebracht werde mit dem Zolle auf das Getreide selbst, was bei dem jetzigen Tarife nicht der Fall ist. Mehl zahlt jetzt nur 8 Fr. per 100 Kg.; dieser Zollsatz ist absolut ungenügend bei einer Relation von 70 Kg. Mehl zu 100 Kg. Weizen. Nachdem das in Frankreich eingeführte Mehl durchwegs unter günstigeren Verhältnissen erzeugt wird, so hat das Ausland immer einen Vortheil darin, uns nur seine Mehle, anstatt des Getreides zu senden, besonders die hochfeinen Mehle, welche uns eine heftige Concurrenz machen und welche wir nur in geringem Grade aus unserem Weizen ziehen können (20—40%). Aber selbst bei 50% stellt sich die Rechnung noch immer zu Gunsten des Mehles, denn 100 Kg. Getreide zahlen an Zoll 5 Fr. = 5 Fr., 50 Kg. Mehl 8 Fr. per 100 Kg. = 4 Fr. das ist 1 Fr. Nutzen des Importeurs oder Fr. 1-80 bei 40% Auszug, Fr. 2-60 bei 30% Auszug und Fr. 3-40 bei nur 20% feinen

A számítással vett 50, 40, 80 és 20% fehér liszt felvétele ellen azt lehetne felhozni, hogy akkor még 20, 30, 40 illetőleg 50% jól eladható liszt maradt az illető behozónak, melyeket szintén behozhatná hozzánk, hogy a 70% teljes legyen: a külföldi szállító azonban óvakodni fog, hogy azt is hozzánk küldje, mert egyrészt otthon könnyebben adhatja el barna lisztjeit és kevesebb költséggel, és másrészt itten nem is találna igen bevételt ezen lisztjeire.

Ezen a gabona és liszt díjtétele között keletkező különbözet valójában bevételi jutalom a külföldi molnároknak névé, mely bizonyos esetekben még a szállítási kedvezmények s a esekélyebb szállítási költség következtében növekedik, a mennyiben 100 kilo gabona helyett csak 20, illetve 50 kilo liszt után kell szállítási díjt fizetni.

A különböző országok, melyek utóbbi időben a védvamosok köze sorakoztak, ezt igen jól felfogták, mert a buzákat 6-25 frankkal s a lisztet 13-25 frankkal terhelik méter-mázsánkat, úgy, hogy a liszt után több mint kétszeres vám fizetendő.

Újabb módja a kölesítésnek.

Tudvalevőleg a francziák avval büszkélkednek, hogy ők legjobban bírnak bánni a malomkövekkel; amyi tény, hogy a francziák, valamint az angolok s északamerikaiak is, különös figyelmet fordítanak a kölesítés tanulmányozására, a mi egyéb-

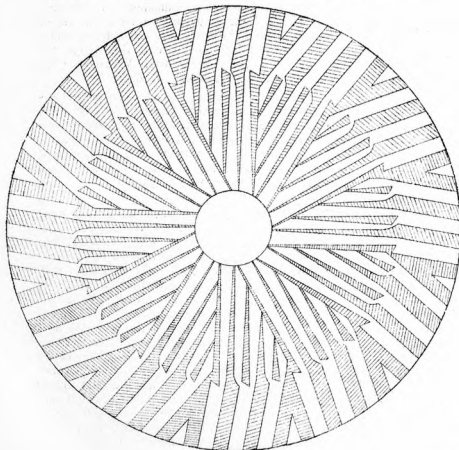

Fig. 1.

ránt az említett országokban malomkövek élesítésére folyton kivett szabadalmak számból is kilökni. Reméljük tehát, hogy I. L. olvasónkat is érdekelné a következőkben leirt élesítési mód, melyet a francia szaklapok állítása szerint a francia molnárok már nagyon alkalmaznak.

Auszuge. Man könnte uns gegen die Annahme von 50, 40, 30 und 20% weissen Auszug einwenden, dass dann noch 20, 30, 40, resp. 50% verkäufliches Mehl blieben, welche die Importeure uns eventuell auch noch zuseuden könnten, um so die oben erwähnte 70% Ausbeute per 100 Kg. zu erreichen; sie werden sich aber wohl hüten dies zu thun, denn sie finden zu Hause leichteren Absatz für die braunen Mehle, während sie in Frankreich keinen Vortheil dabei finden.

Diese tarifari-sche Differenz zwischen dem Zolle für Getreide und für Mehl bildet daher eine förmliche Importprämie, welche in gewissen Fällen sich noch um die Frachtbegünstigung steigert, sowie durch die Fracht-risparniss, da sie nur für 20, resp. 50 Kg. Mehl, anstatt für 100 Kg. Getreide die Fracht zu zahlen haben.

Die verschiedenen Länder, welche in letzter Zeit zu Protectionisten geworden, haben dies auch sehr wohl begriffen, denn sie belasten den Weizen mit Fr. 6-25 und das Mehl mit Fr. 13-12 per 100 Kg., somit mehr als doppelt soviel.

Neue Steinschärfung.

Bekanntlich rühmen sich die Franzosen die Mülhlsteine am besten behandeln zu können; thatsächlich widmen die Franzosen, wie auch die Engländer und Nordamerikaner, dem Studium der Steinschärfung eine ganz besondere Aufmerksamkeit, wie dies auch

Fig. 2.

aus dem in diesen Ländern fortwährend noch auf Steinschärfungen herausgenommenen Patenten ersichtlich ist. — Es dürfte daher sonnenchen unserer geehrten Leser interessiren, eine neue Stein-

Fig. 3.

Fig. 4.

schärfung kennen zu lernen, welche in französischen Fachkreisen laut Berichten dortiger Blätter, günstig aufgenommen wurde.

Die Steine von 150 cm. Durchmesser werden in 12 Hauptfelder getheilt. Das Auge hat 40 cm. Weite, das Herzstück bildet einen Ring von 40 cm. Breite, während der Umfang einen Streifen von nur 15 cm. bildet, auf welcher Zone die bisherige Furecheintheilung beibehalten wurde. Jedes der 12 Felder am Herze erhält 5 Furchen oder Züge von 8 mm. Tiefe beim

A kövek átmérője 1.500 mtr és felületük 12 egyenlő részre van osztva. — A szem átmérője 40 cm., a szivdarab egy 40 cm. vastagságú gyűrűt képez, míg a kerület 15 cm.-nyi szalagot képez, melynek beosztása megmarad az eddigi. A sziv 12 mezecskéjének mintegyike 5 barázdát tartalmaz, a szemé 8 mm. mélységgel 4 mm.-nyire emelkedve, és 5 bordát, mely kezdetén 2 mm. széles, a kerület felé 20 mm.-re tágulván.

Ezen középső darab a beléje hulló gabonát mozgása közben a kerület felé darálja, úgy, hogy a darálás majdnem be van már fejezve, midőn az őrlési anyag a külső koszorúra érkezik. A futó kő csak 1 mm. beömlési nyílással bír és a sziv bordái nem simák, hanem a kalapáccsal érdesre vannak véve.

Az 1. ábra mutatja a sugarak összherezését; a 2. ábra egy fősugarat s egy padot a kő szemé s a koszoru vagy gyűrű között, a 3. ábra a sugarak keresztmetszetét, a hol a buza bevétetik, a 4. ábra pedig ugyanazon sugarak keresztmetszetét azon a helyen, a hol a buza a követ elhagyja.

Az ezen módon a kőben előállított barázdák és a bőségeseen beömlő és jól vezetett levegő megakadályozzák a kő meglegedését és miután a kő majdnem az egész munkát már elvégzte, mielőtt az őrlőanyag a kerületre érkezik, a kő kevesebb erői igényel és sokkal gyengébb nyomást gyakorol a gabonára.

Ezen előkészítéskor állítása szerint ilyen kőjáratral 150 kg. gabnát lehet darálni óránként és hogy mind a mellett tisztább darát és szebb korpat kapnak, mint az eddig szokásos előkészítéskor. A kövek ily módon való előkészítése csak 5 órát igényel.

Az élelmiszerek drágasága Németországban.

Mivel még mindig vannak emberek, a kik az élelmiszerek drágaságát úgy tekintik, mint a szabadkereskedelem híveinek kohalmányát, ilyénné valóan gondoljuk, ha a „Frkf. Zig.”-ből átvesszük különböző élelmiszereik néhány, táblázatban összesíltított árhullámzását, miként azok a manheimi kereskedelmi kamarának az 1880. évről éppen most megjelent jelentésében közölve vannak. Első sorban a nagy fogyasztónak kenyér terménye a rozs: Az árak oly magasságot értek el, a mely a legutolsó 12 év alatt egyáltalában csak egyszer lett túlsárválva és pedig 1880-ban, a mely éven tudvalevőleg a renkívül rossz arálás folytán Észak-Németországban nagy rozsházy volt. Olyannyira, hogy ez az év azt a ritka jelenséget mutatta, hogy a rozsárak majdnem elérik a buzárakat. A mostani rozsárakról is elmondható, hogy azok az 1884 és 1887. évi legalacsonyabb buzárakat megközelítik. Az 1890. évi átlagos rozsár majdnem 2 márkával magasabb, mint az utolsó 12 év átlaga, a mi nagy szó ily fontos kenyéranyagnál és ez az ár tarthatta magát, daczára annak, hogy Po rozsországy, mely a Németországban vetett rozsának legalább háromnegyed részét termeszt, legalább is négy millió métermázsával; vagyis 80% százalékkal többet aratott mint 1889-ben. — Buzára nézve az árak ebben az esztendőben a legmagasabbak az utolsó nyolcz esztendő alatt. — Az árpa árullámzásáról már 1889-ben mondta a manheimi kereskedelmi kamara, hogy teljes tizenkét évvel kell visszamennünk, hogy az árak hasonló állását lássuk; a folyó év megmutatta, hogy ezek az árak még tetemesen felülmúlhatók, mert május havában 222-40 márká volt az árjegyzés tonnáinként. Ezen évnek az átlagos ára is túlhaladja az 1880. és 1881. év meglehetősen magas árpa-árait és körülbelül 20 márká-sabb az utolsó 12 év átlagánál. A zabárakat illetőleg is haszitalan keresnénk a német birodalmi statisztikának azt megelőző 11 esztendőjében még csak meglehetősen is oly magas-

Auge, auf 4 mm. ansteigend, und 5 Rippen von 2 mm. Breite, sich gegen den Umfang auf 20 mm. erweiternd.

Dieses Mittelstück schrodet das einlaufende Getreide während seiner fortschreitenden Bewegung gegen den Umfang zu, so dass das Schroteln nahezu fertig ist, wenn das Mahlgut auf den äusseren Kranz kommt. Der Läufertein hat nur 1 mm. Eintrittsöffnung und die Rippen am Herze sind nicht glatt, sondern mit dem Hammer abgeraut.

Fig. 1 zeigt die Anordnung der Strahlen oder Furchen, Fig. 2 die Details einer Hauptfurche und einer Bank zwischen dem Auge des Steines und dem Kranze. Fig. 3 einen Querschnitt der Strahlen beim Eintritt und Fig. 4 einen Querschnitt derselben Furchen in der Nähe des Kranzes.

Die auf diese Weise im Herzen reservierten ausgiebigen Züge und die reichlich einströmende und gut geführte Luft verlitzen das Erhitzen der Steine; und nachdem das Herz bereits beinahe den grössten Theil der Arbeit verrichtet hat, ehe noch das Mahlgut zur Umfangzone gelangt, beansprucht der Stein weniger Kraft und übt auch einen geringeren Druck aus.

Der Erfinder dieser Schärfungsmethode behauptet, mit einem solchen Steine 250 kg. Getreide pro Stunde schroteln zu können und dabei reine Griese und schönere Kleie zu erhalten, als mit der bisherigen Schärfung, und gar in noch höherem Grade bei benetztem Weizen. Das Schärfen eines Steines beansprucht nicht mehr als 5 Stunden.

Die Lebensmitteltheuerung in Deutschland.

Da es noch immer Leute gibt, welche die Lebensmitteltheuerung als freihändlerische Erfindung behandeln, so entnehmen wir der „Frkf. Zig.“ einige Uebersichten der Preisbewegung verschiedener Lebensmittel in den letzten Jahren, nach den Angaben des soeben erschienenen 1890er Jahresberichtes der Manheimer Handelskammer. Zunächst die Brodfrucht des grossen Consums, Roggen: Die Preise haben eine Höhe erreicht, welche in den letzten zwölf Jahren überhaupt nur einmal überholt wurde und zwar 1880, in welchem Jahre bekanntlich in Norddeutschland ein grosser Anfall an Roggen in Folge äusserst schlechter Ernte stattfand. Zeigte doch jenes Jahr die seltene Erscheinung, dass die Roggenpreise nahezu die Weizenpreise erreichten. Auch von dem jetzigen Roggenpreis kann man sagen, dass derselbe den niedrigsten Weizenpreisen von 1884 bis 1887 nahekommt. Der Durchschnitts-Roggenpreis von 1890 ist nahezu M. 2.— höher, als der Durchschnitt der letzten zwölf Jahre, was bei einem so wichtigen Brodmaterial viel sagen will und dieser Preis war möglich, obwohl Preussen, das wenigstens Dreiviertel des in Deutschland gebauten Roggens erzeugt, eine Mehrernte gegen 1889 von wenigstens vier Millionen Doppelcentnern, gleich 80% Perzent hat. — Für Weizen finden wir in diesem Jahre die höchsten Preise der letzten acht Jahre. — Von der Preisbewegung für Gerste hat die Manheimer Handelskammer schon im Jahre 1880 angeführt, dass man, um die gleichen Bewerthungen zu finden, um volle zwölf Jahre zurückgreifen müsse; das laufende Jahr wird uns gezeigt, dass diese Preise noch ganz erheblich überboten werden konnten, denn man notirte im Mai M. 222-40 per Tonne. Auch der Durchschnittspreis dieses Jahres übersteigt selbst die ziemlich hohen Gerstenpreise von 1880 und 1881 und steht um einige M. 20 höher als der Durchschnitt der letzten zwölf Jahre. — Auch bezüglich der Haferpreise suchen wir in den vorausgegangenen elf Jahren der deutschen Reichsstatistik vergeblich auch nur annähernd so hohe Preise, wie sie im Juli des Jahres 1890 mit sage M. 180-70 sich geltend machten

árakat, a melynek 1890 július havában 180 70 márkával érvényben voltak. Ezen év átlagára, a melyre az év utolsó négy hónapjának átlagából árai természetesen nagy befolyással voltak, legalább is 10 márkával mutatkozik tonnáinkat magasabbnak mint a megelőző tízegegy év legmagasabb állása. — Nem sokkal kedvezőbben állanak a busárak, miként azt a mannheimi kereskedelmi kamara jelentéséhez mellékelte, az utolsó tízenöt év busárjai feltüntetett grafikus táblázat mutatja. 1890-ben 1 kg márnahus ára 65 fillér; sokkal drágább mint a megelőző négy esztendőben. 1 kg borjúhús 73 fillér, 1 kg disznóhús 74 fillér, oly árak, melyek a legutolsó tízenöt év egyikének sem lettek elérve. Az alábbiakban közöljük még a rozs-, búza-, árpa- és zabárakat.

Év	Rozs		Búza		Árpa		Zab	
	1890	márka	1890	márka	1890	márka	1890	márka
1889	177.75	218.32	196.02	168.41				
1889	163.90	211.27	171.97	149.37				
1888	151.44	206.22	164.13	142.36				
1887	142.57	190.18	155.97	127.91				
1886	148.04	189.80	151.39	135.12				
1885	160.76	187.38	173.82	150.14				
1884	160.44	185.07	166.68	149.96				
1883	154.80	216.32	152.68	134.25				
1882	166.90	237.48	184.52	153.78				
1881	146.40	249.83	194.28	157.87				
1880	202.73	247.36	191.97	151.11				
1879	156.15	236.22	177.33	145.94				

Ausztria-Magyarország gabonabevitelé és kivitelé 1890—1891-ben.

A pénzügyminiszternek Ausztria-Magyarország 1890/91. évi bevételéről és kivételéről szóló legújabb megjelent kimutatása szerint volt

	a bevétel		a kivétel	
	1890 nov. 1889 nov.	1890 nov. 1889 nov.	1890 nov. 1889 nov.	1890 nov. 1889 nov.
<i>Búza</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	643 1 239	547 1 239	251 317	101 848
<i>Rozs</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	4 446 547	170 776	1 990	953
<i>Árpa</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	467 3 289	6 897 1 046	743 516	397 810
<i>Malta</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	6 897 1 046	1 108 318	102 816	
<i>Tengeri</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	61 619 26 853	2 635 1 514	3 453	6 196
<i>Zab</i>	q	q	q	q
• Szerbiából	4 976 30 460	5 214 5 458	7 904	26 385
<i>Liszt</i>	56 39	177 127	142 136	
<i>R-pese</i>	100 43	32 021	1 457	

A folyó kampagne negyedik hónapjának buza-bevitelét és kivitelét feltüntetve fenti kimutatás a gabona kivitelének 149 469 q-val, rozsa néve a kivitelnek 1037 q-val, árpára 345 706 q-val, malta néve 5502 q-val, hazra 34 994 q-val és resztre néve 30 464 q-val való emelkedést mutatja; tengeri élelmen 2473 q-val, és zabban 18 481 q-val csökkent a kivétel a megelőző év ugyanazon hónapjához képest.

A fent közölt számnak után az 1890—91-iki gabonacampagnera vonatkozó adatokat ismertetjük:

Az ausztria-magyarországi 1890—1891. évi gabonacampagne:

	Bevitel		Kivétel	
	1890/91	1889/90	1890/91	1889/90
aug.-nov. aug.-nov.	aug.-nov.	aug.-nov.	aug.-nov.	aug.-nov.
<i>Búza</i>	16 582	6 079	1 181 343	421 431
<i>Rozs</i>	9 379	8 110	28 785	3 458
<i>Árpa</i>	27 102	15 219	2 225 775	1 645 577
<i>Malta</i>	13	2	379 574	487 279
<i>Tengeri</i>	336 980	123 998	30 059	37 296
<i>Zab</i>	27 384	67 283	41 131	81 183
<i>Liszt</i>	158	126	632 817	580 787
<i>R-pese</i>	221	681	428 691	4 895

Der Durchschnittspreis dieses Jahres, der natürlich durch die niedrigeren Preise der letzten vier Jahresmonate erheblich beeinflusst wird, stellt sich nun mindestens M. 10 per Tonne höher als der höchste Preisstand der vorausgegangenen elf Jahre. — Nicht viel günstiger steht es mit den Fleischpreisen, wie eine dem Mannheimer Handelskammer-Bericht beigegebene graphische Darstellung der Fleischpreise in den letzten fünfzehn Jahren zeigt. Im Jahre 1890 kostete 1 kg Rindfleisch 65 Pf., beträchtlich höher als in den vorausgegangenen vier Jahren. 1 kg Kalbfleisch 73 Pf., 1 kg Schweinefleisch 74 Pf. Preise, die in keinem anderen der letzten fünfzehn Jahre erreicht wurden. — Wir lassen nun noch eine Zusammenstellung der Roggen-, Weizen-, Gerste- und Haferpreise folgen:

Jahr	Roggen		Weizen		Gerste		Hafer	
	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889
1890	177.75	218.32	218.32	196.02	168.41			
1889	163.90	211.27	171.97	149.37				
1888	151.34	206.22	164.13	142.36				
1887	142.57	190.18	155.97	127.91				
1886	148.04	189.80	151.39	135.12				
1885	160.76	187.38	173.82	150.14				
1884	160.44	185.07	166.68	149.96				
1883	154.80	216.32	152.68	134.25				
1882	166.90	237.48	184.52	153.78				
1881	146.40	249.83	194.28	157.87				
1880	202.73	247.36	191.97	151.11				
1879	156.15	236.22	177.33	145.94				

Getreide-Import und -Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890—1891.

Dem zuletzt erschienenen Ausweise des Finanzministeriums über den Import und Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890/91 entnehmen wir folgende Daten:

	Import		Export	
	Nov. 1890	Nov. 1889	Nov. 1890	Nov. 1889
<i>Weizen</i>	q	q	q	q
• aus Serbien	4 446 547	1 239	251 317	101 848
<i>Roggen</i>	q	q	q	q
• aus Serbien	4 358 4 579	1 990	953	
<i>Gerste</i>	q	q	q	q
• aus Serbien	6 837 1 046	743 516	397 810	
<i>Malta</i>	q	q	q	q
• aus Serbien	61 619 26 853	1 108 318	102 816	
<i>Hafer</i>	q	q	q	q
• aus Serbien	4 976 30 460	5 214 5 458	7 904	26 385
<i>Mehl</i>	56 39	177 127	142 136	
<i>R-pese</i>	100 43	32 021	1 457	

Der vorstehende Ausweise über die Einfuhr und Ausfuhr von Getreide im vierten Monate der laufenden Campagne weist für Weizen eine Zunahme des Exports um 149 463 q, für Roggen um 1037 q, für Gerste um 345 706 q, für Malta von 5502 q, für Mehl um 34 994 q und für Raps um 30 464 q; für Mehl dagegen ein Minus von 2743 und für Hafer von 18 481 q gegen den gleichen Monat des Vorjahres auf.

Den vorstehenden Ziffern lassen wir nun eine Zusammenstellung der auf die Getreide-Campagne 1890—91 bezüglichen Daten folgen:

Oesterreichisch-ungarische Getreide-Campagne 1890 bis 1891.

	Import		Export	
	Aug.-Nov. 1890/91	Aug.-Nov. 1889/90	Aug.-Nov. 1890/91	Aug.-Nov. 1889/90
<i>Weizen</i>	16 582	6 079	1 181 343	421 431
<i>Roggen</i>	9 379	8 110	28 785	3 458
<i>Gerste</i>	27 102	15 219	2 225 775	1 645 577
<i>Malta</i>	13	2	379 574	487 279
<i>Tengeri</i>	336 980	123 998	30 059	37 296
<i>Zab</i>	27 384	67 283	41 131	81 183
<i>Liszt</i>	158	126	632 817	580 787
<i>R-pese</i>	221	681	428 691	4 895

Összes külkereskedelmi számadatai — minden cikknél a kivételről a bevétel levonva — az idény negyedik hónapjában így állottak:

Buzában keltet a kivétel tőbblet 1.165.361 q-t a megelőző idény 415.352 q-jával szemben.

Borsóban 19.408 q-nyi kivétel tőbbletünk van, a megelőző évben pedig a bevétel volt nagyobb, és pedig 4652 q-ral. Lisztben kitesz a kivétel tőbblet 632.659 q-t a megelőző évi 580.061 q-ral szemben.

Die Ziffern unseres Gesamt-Außenhandels — den Import von Export bei jedem Artikel abgerechnet — stellen sich im vierten Monate der Campagne wie folgt:

In Weizen beträgt unser Exportplus 1.165.361 gegen 415.352 q in der vorgehenden Campagne.

In Borsen haben wir ein Exportplus von 19.406 gegen ein Importplus von 4652 q im Vorjahre.

In Mehl umfasst das Exportplus 632.659 gegen 580.061 q im Vorjahre.

MŰSZAKI APRÓSÁGOK.

A malomkövek és hengerszékék közti verseny javában fol és mindegyik fel iparkodik pozícióját megerősíteni, a mennyiben az egyik fel egy újabb *»javított«* kö-élesztést, a másik egy újabb hengerrosvátkolást talált fel. Alighogy a Fr. Beall-féle rosvátkolás — hogy csak egyet említsünk a sok közül — elkezdte a föld körül való utazást, detrevalóságát behoznyitandó, felmerül Franciaországban, a par excellence malomkörszágban, egy új és sokat ígérő módja a kövágásnak, melyet szintén bemutatunk l. o. Általánosoknál kevésbé és képbén, azonban alig hangzott még el a pártolók dicsőnete, midőn egy új *»új«* rosvátkolási mód jelenik meg, egy különben jó hírnévként örvendő párisi cégétől, »Aubert és Cie.-től. Ezen újítás (szándékosan nem mondjuk »javítás«), röviden jellemvezve, a következő: a gyorsan forgó henger a közönséges, fűrészszék rosvátkolást mutatja, míg a gyorsan forgó henger rosvátkolásánál egy tojásdad mélyedést, a szemek felvetelére, és 2 szék rosvátköt mutató és körülbelül az ácsok u. n. »Zugsége«-je felel meg. Az l. orvsnél a próbák következő eredményt adtak: 44,3% derézt és 56,7% áthozatol, melyek 150. számú szöveten való szítással után 93% lisztet, 13,5% derézt, 10,7% finom, 9,8% durva darát, 12% korpát és 0,4% veszteséget adtak.

KÜLÖNFELÉK.

Közzérkötési törvényjavaslat Franciaországban. Ferry E. és Berger G. francia képviselő közzérkötési törvényjavaslatot terjesztettek a francia képviselőház elé. A most érvényben levő francia közzérkötési törvény értelmében közzérkötések csak az illető kerület kereskedelemi kamaraizójának véleménye alapján kapható hatósági engedéllyel és 20.000—100.000 frank biztosíték befizetése mellett szabad alapítani. A nevezett képviselő törvényjavaslatukkal azt akarják elérni, hogy hatósági engedély és biztosíték nélkül is lehessen közzérkötéseket alapítani. A kormány erre vonatkozólag a kereskedelmi kamarák véleményét kikérve, a Lyon kereskedelmi kamara helyesli a Ferry-Berger-féle törvényjavaslatot és pedig azért, mert az állami jóváhagyás sokakban azt a téves véleményét kelti fel, hogy az állami bizonyos fokú szavatolást is vállal az általa engedélyezett közzérkötéseket, minélfogva ezek tulajdonosa gyakran indokolatlanul nagy bizalmat és tulságot hiteli élveznek, noha, mint a tapasztalat bizonyítja, károsodástól a mostani törvény sem óvja meg a közönséget. Igen előnyös volna, hogy mindazok, a kik azokra kölcsönöskölné adnak, maguk győződésének meg arról, hogy kik részletesen hízallomban, a mi minden esetben le fog következni, ha az állami szavatolástól jópót ültelzőket elosztják, s ha jövöhön elő cégek alkalmazása, melyek az áll. hogy államilag engedélyezett közzérkötések meg lesz tilva.

A Mc. Kinley Bill hatásáról Ausztrín-Magyarországnak és északamerikai Egyesült Államokba való kivitelére az Unió bécsi főkonzulátusának jegyzéke statisztikai adatok alapuló fölvilágosítást nyújt, melyek a bill elhítelepíté utáni keres-

TECHNISCHE MISCELEN.

Der Kampf zwischen Steinen und Walzenstühlen wird lebhaft weitergeführt und jede Partei sucht ihre Stellung zu festigen, indem der Eine eine neue *»verbesserte«* Steinschärf-, der Andere eine neue Riffel-methode erfindet. Kaum, dass die Fr. Beall'sche Riffelung — um nur eine von den vielen zu nennen — die Reise um die Welt angetreten, um ihre Lebensfähigkeit zu behaupten, taucht in Frankreich — dem Mühlestandpar excellence — eine vielversprechende neue Steinschärf-Methode auf, welche wir in unserer heutigen Nummer unseren Lesern in Wort und Bild vorführen, kaum aber sind noch die Posamentenlänge ihrer Vertheher am Continente verklungen und schon erscheint eine neue *»neue«* Riffelung von einer sonst wohlaccreditierten Pariser Firma (Aubert & Cie.) am Plane, welche wir nur darum hier besprechen, um diese neue Erscheinung nicht unerwähnt zu lassen. Die Neuerung (wir vermeiden absichtlich das Wort »Verbesserung«) ist kurz charakterisirt: die schnellgehende Walze zeigt die gewöhnliche, sägezahnförmige Riffelung, während die langsamgehende je eine ovale Vertiefung zur Aufnahme der Körner und zwei engere Zähne zeigt und so ziemlich der sogenannten »Zugsäge der Zimmerleute gleich. — Vorgenommene Proben sollen beim ersten Schroten folgende Resultate ergeben haben: 44,3% Schrot und 55,7% Ueberschläge, welche nach Sichtung durch Nr. 150 Griesbe ergaben: Mehl 9,3, grobe Schrote 13,5, feine Griesbe 10,7, grobe Gries 9,8, Kleie 12%, Verlust 0,4%, Schrot in Summa 44,3 = 100%.

VERMISCHTES.

Ein Gesetzesprojekt für Lagerhäuser in Frankreich wurde von den Deputirten E. Ferry und G. Berger in der Kammer eingebracht. Nach dem Gesetze, welches gegenwärtig in Frankreich in Kraft ist, können Lagerhäuser nur mit behördlicher Bewilligung nach Anhörung der Handelskammer des betreffenden Bezirkes und nach Erlag einer Caution von 20.000 bis 100.000 Francs errichtet werden. Der erwähnte Antrag geht nun dahin, dass künftig die Errichtung von Lagerhäusern ohne behördliche Bewilligung und ohne Erlag einer Caution gestattet sein solle. Die Regierung hat sich an die Handelskammern behufs Abgabe ihrer Gutachten gewandt und hat sich die Handelskammern von Lyon für den Antrag Ferry-Berger ausgesprochen, in Erwägung, dass durch die staatliche Antorsation die thatsächlich vielfach verbreitete irrige Annahme einer Haftungsübernahme seitens des Staates gewissermassen gerechtfertigt werde, demgemäss die Inhaber vieler Lagerhäuser oft ungeschwiegerweise blindes Vertrauen und übermässigen Credit genossen, während, wie die Erfahrung lehrt, auch das gegenwärtige Gesetz das Publicum nicht vor Schaden schützt. Es würde von Vortheil sein, wenn Jeder, der Waren befehlen lässt, sich selbst versichert, wenn er sein Vertrauen schenkt, was jedenfalls geschehen wird, wenn die Illusion einer staatlichen Haftung zerstört wird und in Zukunft die Führung einer Firma, wie staatlich autorisirtes Lagerhaus nach dem Vorschlage des Gesetzesprojektes unterstelt sein wird.

Ueber die Wirkungen der Mc. Kinley Bill nach dem österr.-ung. Export nach den Ver.-Staaten von Amerika gibt ein Berleau des Wiener General-Consulats der Union auf statisti-

ke delmi viszonyainkat a táplál aggodalmakkal meg nem felelő változtatás ünleltik fel. Ausztria-Magyarország összes kivitele 1880-ban a kivitelnek 14,365,225-57 d.-ral nyilvánított értéke mellett 5,233,379-24 d. *emelkedést* mutat az előző övhez képest és különösen kiemelkedő az a tény, hogy azon áruk kivitelének értéke, melyek vámját a Mc Kinley Bill felemelte, több mint 50,000 d.-ral nagyobbodott; gombókokban körülbelül 300,000 d. csökkenés jellemezhető, mely azonban az aszalt gyümölcsnek (különösen szilvának) több mint 70,000 d.-os tétele által, daczára a vámnak legkint 1 centről 2 centre történő felemelésének, csaknem jótettük. Az utolsó évnegyedben kivitt áruk értéke (az 1880. év IV. negyedével összehasonlítva) szintén az első oszlopban vannak felsorolva olyanokra, melyek vámját a Mc Kinley Bill

	1880	1890
felemelte	1,458,979-24	1,511,979-75 dollár
változtatlanul hagyta	988,140-36	847,334-46
leszállította	53,824-90	101,187-48
vánmentes áruk	586,102-55	2,018,993-13
különfélék	18,374-59	9,825-66
Összesen	2,804,421-51	4,489,320-48 dollár.

A Northwestern Miller — ezen malomipari szaklap a szó legkifőnőbb értelmében — karácsonyünnepi számának bekezdésével tisztelt meg hennünket, a mely életkinté attól, hogy typographiai tekintetben remekmű, egész tárházát nyújtja az érdekes és tanulságos olvasmányoknak. A körülbelül 100 nagy tsvj terjedelmű filzet gazdag sorozatát tartalmazza a malomipari és kereskedelmi szakla vágó czikknek, főképpen művészi kivitelű ábrák illusztrálva, a melyek a világ minden országában szokásos malomüzemet ünleltik fel. A sok érdekes olvasmány közül kiemeljük a 'Budapest, az ó-világ Mineapolis' című czikket, melyet legközelebb kivonatban közölni fogunk t. olvasóinkkal. Ezen kitűnő szaklap, jeles magatartású és nagy elterjedése fényes bizonyosságot képezi ama foglalkozású és intelligenciájának, a melynek irodalmi képviselője ily tökéletesességgel emeltek és ily kitűnő tud produkálni.

KERESKEDELEM ÉS FORGALOM.

A pesti hengermalom-társaság igazgatósága közölni tartott ülésében elhatározta, hogy a közgyűlésen indítványolja, hogy a részvényesek részvényüket 40ft vagyis 11¹/₂% osztalékot kapjanak. Eme, bőséges leírások és a tartalékalapnak jelentékeny toldása után elért eredmény sokkal nagyobb, mint a mennyit az érdekel körökben vártak s tekintve azt, hogy a társaság malomának egy részét géptörés következtében a campanera névre annyira fontos szeptemberben szüneteltetni kellett, valóban jellesek nevezhetők.

Az első budapesti gőzmalom részvénytársaság 1890-iki mérlege a fölrészletesi tartalékalap-rovatnak, értékesítésében fejében szánt 100,000 forint levonása után 356,018 ft 39 kr. tiszta nyereséget mutat. Az igazgatóság a közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy ebből az összegből levonva a tartalékalap gyarapítására és jutalékokra szánt összegeket, 57,124 ft 13 kr. a nyereségi tartalékalap-rovat, 40,000 ft az adó tartalék rovatra, 20,000 ft hivatalnokai és munkásai segélyalap-rovatára és 10,000 ft munkásai segélyalap-rovatának gyarapítására, részvényenkint pedig 75 ft, azaz 10¹/₂% osztalék kifizetésére fordíttassék s végül a 21,145 ft 65 kr. maradék új számlára irassék.

Pesti Victoria-gőzmalom. A Pesti Victoria-gőzmalom igazgatósága legutóbb megtartott ülésében a szegedi Ligeti-féle gőzmalomnak vétel után válog megzserzését határozta el, mely 300,000 forintnyi árny meg az a Pesti Victoria-gőzmalom birtokába és kezelésébe. *Ligeti* ur, a ki a vételár egy részét a Pesti Victoria-gőzmalom részvényeiben kapja meg, megtartja a szegedi malomnak igazgatását.

tischen Daten beruhende Aufklärungen, welche unsere Handelsbeziehungen nach dem Inlande betreffen dieser Bill in einem die gelegten Befürchtungen nicht belegenden Lichte erschauen lassen. Die Totalausfuhr Oesterreich-Ungarns zeigt für das Jahr 1890 bei einem declarirten Exportwerthe von D. 14,365,225-57 eine *Zunahme* von Doll. 5,233,379-24 gegen das Vorjahr und verdient besonders die Thatsache hervorgehoben zu werden, dass der Ausfuhrwerth jener Waaren, deren Zölle durch die Mac Kinley Bill erhöht wurden, einen Zuwachs von über Doll. 50,000 betrug, darunter war bei Knöpfen ein Anstieg von ca. 360,000 Doll. zu verzeichnen, während durch die Position gestrocknetes Obst (vernehmlich Zwetschken) von mehr als Doll. 70,000, trotz des von 1 Cent auf 2 Cents pr. Kg. gestiegenen Zolls, dieser Anstieg fast ausgeglichen wurde. Die Werthe der ausgeführten Waaren im letzten Quartale (Vergleichsziffern des IV. Quartals 1889 in der ersten Colonne) vertheilen sich in solche, welche die Mac Kinley Bill

	1889	1890
erhöhte	Doll. 1,458,979-24	1,511,979-75
unverändert liess	988,140-36	847,334-46
reducirt	53,824-90	101,187-48
Zollfreie Waaren	586,102-55	2,018,993-13
Verschiedene	18,374-59	9,825-66
Totale Doll.	2,804,421-51	4,489,320-48

Der 'Northwestern Miller' — ein Mühlenfachblatt par excellence, beehrt uns mit der Zusendung seiner Weihnachts-Festnummer, die, abgesehen davon, dass sie ein typographisches Meisterwerk ist, eine Fülle interessanten und belehrenden Lese-stoffes bietet. Die ungefähr 100 Grossfolioseiten umfassende Brochüre enthält eine Reihe mit meistmal ausgefüllter, durch einen ausgearbeiteten mühlentechnischer und commercieeller Fachartikel, die eine plastische Darstellung des Mühlenbetriebes in allen Ländern der Welt enthalten. Wir haben unter dem vielen Lesenswerthen den Artikel 'Budapest, das Mineapolis der alten Welt' hervor, den wir demnächst unseren Lesern im Auszuge vermitteln werden. Das ausgezeichnete Fachblatt, seine vorzügliche Haltung und weite Verbreitung geben ein glänzendes Zeugnis für die Intelligenz des Standes, dessen publicistische Repräsentanten sich zu solcher Höhe und zu so gediegenen Leistungen emporzuschwingen vermag.

HANDEL UND VERKEHR.

Pester Walzmühl-Gesellschaft. Die Direction hat in der jüngst abgehaltenen Sitzung den Beschluss gefasst, der Generalversammlung für das abgelaufene Jahr die Auszahlung einer Dividende von 45 ft. per Actie = 11¹/₂% in Vorschlag zu bringen. Dieses nach Vornahme reichlicher Abschreibungen und ausgiebiger Dotirung der Reserven erzielte Ereigniss ist ein wesentlich höheres, als in den interessiren Kreisen erwartet wurde und ist mit Rücksicht auf den Umstand, dass ein Theil des gesellschaftlichen Etablissements in Folge eines Maschinenbruches in dem für die Campaigne wichtigen Monat September feiern musste, ein vorzüglicher zu nennen.

Erste Ofen-Pester Dampfmühle. Die Bilanz dieser Mühle pro 1890 zeigt nach Dotirung des Amortisations-fonds für Werthanntzung mit 100,000 ft. einen Reingewinn von 356,018 ft. 39 kr. Die Direction wird der Generalversammlung proponiren, hievon nach Abzug der Beträge für Reservendf und Tantiemen dem Gewinn-Reservendfokonto ft. 57,124 13, dem Steuer-reservendf ft. 40,000, dem Beamten- und Arbeiter-Unterstützungsfond ft. 20,000 dem Arbeiter-Unterstützungsfondkonto ft. 10,000 zuweisen. ft. 75, d. i. 15 Percent Dividende per Actie zu vertheilen und 21,148 ft. 65 kr. als Gewinnsaldo auf das neue Jahr vorzutragen.

Pester Victoria-Dampfmühle. Die Direction der Pester Victoria-Dampfmühle hat in ihrer jüngst abgehaltenen Sitzung die künftige Erwerbung der Ligeti'schen Dampfmühle in den Besitz und Betrieb der Pester Victoria-Dampfmühle übergeben. Herr *Ligeti*, der einen Theil des Kaufschillings in Actien der Pester Victoria-Dampfmühle empfängt, leitet mit der Leitung der Szegediner Mühle betraut.

A nagyvárdi László gőzhengermlom-részvénytársaság igazgatósága azt határozta, miszerint a közgyűlés elé azt az indítványt fogja terjeszteni, hogy a tartálékalap nagyjából szaporítása után 10 fr fizetessék ki részvényeinket mint osztalék.

A részvény-malomváltások 1890. évi mérlege — melyek rendszerint alváll szolgálnak az üzleti évi megteleőrés — egymással jelennek meg. Ugy mint a múlt évben, ez ideig is fogunk egy fő-összeállítást ezen mérlegekből közölni, egyelőre azonban az egyes matmek közöttelt mérlegeinek főbb adatait is felvendőnk tartjuk a megjelenés sorrendje szrint:

A Concordia gőzmalom-részvénytársaság mérlege 1890. évi december 31-én következő volt: *Alváll:* lakóházak 42 400 fr, malom 1 210 268 21 fr, malom-felszerelés tárgyak 7851 17 fr, anyagok 600674 fr, tartalék-alkatrészek 10 757 69 fr, vasutépítési 16 057 18 fr, szűkös 35 524 18 fr, biztosítási díjak 29 694 15 fr, buza 290 546 36 fr, örömlények 970 549 75 fr, váltó-tárcza 29 667 08 fr, pénzár 36 210 11 fr, adósk (levonva 4500 fr) kétes) 591 708 17 fr, összesen 3 230 341 39 fr. — *Passiva:* részvénytőke 1 150 000 fr, tartálék-alap 150 000 fr, törlesztési számla: a malom-építélt, gépek és berendezés használati alálk váltó kopására 450 000 fr, fél nem volt osztalék 80 fr, munkás-beteg-segélyező pénzár 429 06 fr, forgalomban levő váltók 1 286 548 82 fr, hitelezők 107 250 29 fr, az igazgatóság és hivatalnokok jutaléka 18 114 86 fr, a felügyelő-közöségi alálkja 2000 fr, összesen 15 114 86 fr, nyereség-átlozat 1889-rol 1600 86 fr, 1890-ik évi nyereség 74 317 54 fr, összesen 75 918 40 fr, mindössze 3 235 341 39 fr.

Pesti Vádkörny-gőzmalom. Az 1890 december 31-iki mérleg következő tetelek áll: *Vagyon:* lakház 25 000 fr, malom 823 039 05 fr, felszerelés 5050 fr, lovak és kocsik 1200 fr, pénzár 5747 33 fr, váltókétséglet 13 311 fr, műanyelték 1549 33 fr, biztosítók-értékek 17 710 75 fr, anyag-készlet 3328 85 fr, szén 486 fr, szűkös 35 282 68 fr, buza és örömlények 680 199 54 fr, biztosítási díjak 239 37 fr, adósk 712 137 16 fr, összesen 3 235 270 69 fr. — *Törlesztési tőke:* 300 000 fr, részvénytőke 360 000 fr, tartálék-alap 250 000 fr, forgalomban levő előadványok 857 391 27 fr, nyugdíj-alap 44 976 68 fr, segély-alap 63 25 fr, betegsegélyezési alap 512 82 fr, munkás-segélyező alap 406 18 fr, fél nem volt osztalék 45 30 fr, december 31-én esedékes elsőbbségi kamatok 15 202 50 fr, átmeneti kiadások 34 280 fr, törlesztési alap 83 573 19 fr, hitelezők 122 590 66 fr, nyereség- és veszteség-számla 192 615 64 fr, összesen 3 235 270 69 fr.

Pannónia gőzmalom-részvénytársaság. A mérleg 1890. év decz. 31-én következő tetelek áll: *Vagyon:* telek-, épület- és gép-számla 1 010 611 90 fr, lakóház-számla 20 000 fr, biztosítási díj 29 172 60 fr, igaz marha és kocsik 8988 10 fr, szerelvények 4099 72 fr, anyag-számla 16 001 44 fr, vasutépítési számla 7625 fr, érték-számla: 112 800 fr értékű 2 1/2%-os magyar jelzálogbank-záloglevelek, 100 000 fr értékű 4 1/2%-os magyar jelzálogbank-záloglevelek a kamatokkal együtt, 22 500 frnyi 5/8%-os magyar anyárjárdék és 40 százaléknál bezitotes a Magyar Kereskedelmi Társaság 5000 fr névértékű részvényeire, összesen 257 890 fr, a tartálék-alap érték-számlája az 1889-évi, 18 24 fr tartalék közgyűlés határozata folytán megvett 88 db szaf részvény 70 644 95 fr váltó-számla 7219 58, pénzár-készlet 11 149 02 fr, pesti magyar keresk. bank 130 611 fr, adósk a 4102 80 frnyi kétséges tetelek levonásával 660 109 50 fr, hitelezők 125 088 72 fr, december 31-én, szűkös 32 953 28 fr, összesen 3 005 851 08 fr. — *Törlesztési tőke-számla:* 1 220 000 fr, tartálék-alap-számla 266 950 36 fr, törlesztési alap számlája 24 903 91 fr, lejár. 1890-é 82 182 58, összesen 331 438 49 fr, 39 243 43 frtot levonva átalakításokra marad 292 245 06 fr, kétséges tetelek tartálék-alapja 16 469 04 fr fr listviselőik nyugdíj-alapja 35 700 fr, váltó-számla 965 613 98 fr, osztalék-számla 60 103 50 fr, buza és örömlény-számla 747 479 90 fr, nyereség-számla 39 093 92 fr, összesen 3 005 851 08 fr *Veszteség- és nyereség-számla:* *Tartalék:* 60-kölségek-számla 411 133 32 fr, törlesztési tartálék-alap számlája 82 482 58 fr, mérleg-számla: 93 093 92 fr nyereség-összesen 189 709 82 fr. — *Törlesztési nyereség-átlozat* az 1889. évi 2645 46 fr, kétségesekből bevétel 636 24 fr, kamat-számla 16 356 08 fr, list-számla 567 072 04 fr, összesen 586 709 82 fr.

A Lajos-gőzmalom-részvénytársaság cégnyelve 1890. év december 31-én következő tetelek áll: *Vagyon:* lakóház 9000 fr, malom, a gépekkel és berendezéssel együtt 581 579 61 fr, Lajos-utcazi 56. szám alatti birház 13 867 61 fr, Lajos-utcazi 61. szám alatti birház 9000 fr, örömlények 690 fr, a tartálék-alap érték-számlája 2980 fr, biztosítási számla: folyó biztosítási köl-vények 22 589 05 fr, pénzár-számla: készpénz-készlet 5744 90 fr, váltó-számla: külföldi váltók 14 773 45 fr, utánválteli számla

Die Direktion der Grosswärdener „László“-Dampfwalzmühle-Aktiengesellschaft hat beschlossen, der General-versammlung nach reichlicher Dótrung der Reserven eine Divi-dende von 10 per Actie in Vorschlag zu bringen.

Die Bilanzen der Actien-Mühlerei per 1890 — welche für gewöhnlich als Basis der Beurtheilung des Geschäfts-jahres dienen — werden nun nacheinander veröffentlicht. So wie im vorigen Jahre, werden wir auch heuer eine General-Bilanz derselben zusammenstellen, wollen jedoch vorläufig auch die wichtigsten Positionen der Einzelbilanzen unsern Lesern nicht vorenthalten, welche in der Reihenfolge der Publication nach-folgend lauten:

„Concordia, Dampfwalzmühle-Aktiengesellschaft.“ Die Bilanz per 31. December 1890 zeigt folgende Ziffern: *Activa:* Wohngebäude 42,500, Mühle 1,210,268,21, Mühlengeräthschaften 7851,17, Materialen 600,674, Reservefondslandstühle 10,757,69, Balmbau 16,057,18, Sacke 35,524,18, Assekuranzprämien 29,694,15, Weizen 290,546,36, Malhprodukte 979,549,75, Wechsel-portefeuille 29,667,08, Kassa 36,210,11, Debitoren (abzüglich 4500 Abzinsen) 591,708,17, Totale 3,235,341,39. *Passiva:* Aktienkapital 1,150,000, Reservofond 150,000, Amortisations-fonds für den durch Abnutzung verursachten Minderwerth der Mühlegebäude, Maschinen und Einrichtung 450,000, unbekohnte Dividende 80, Arbeiter-Krankenkassa 429,06, Accepte im Umlaufe 1,286,548,82, Kreditoren 107,250,25, Tantien der Direktion und Beamten 18,114,86, Postausgabe des Aufsichts-rathes 2000, zusammen 15,114,86, Gewinnsaldo per 1889 1600,86, Gewinn per 1890 74,317,54, zusammen 15,918,40, Totale 3,235,341,39.

Pester Vádkörny-Dampfwalzmühle. Die Bilanz per 31. December 1890 zeigt folgende Ziffern: *Activa:* Wohngebäude 25,000, Mühle 823,039,05, Requisitionen 5050, Pferde und Wagen 1200, Kassa 5747,33, Wechselportefeuille 13,311,63, Nachnahmen 15,493,33, kautionseinkünfte 17,710,75, Materialen 600,199,54, Kohl 35,282,68, Weizen 680,199,54, Assekuranzprämien 239,37, Debitoren 712,137,16, Totale 3,235,270,69. — *Passiva:* Aktienkapital 360,000, Prioritätskapital 360,000, Reservofond 250,000, Accepte im Umlauf 857,391,27, Pensionsfond 44,976,68, Hilfsfond 63,25, Krankenunterstützungsfond 512,82, Arbeiter-Hilfsfond 406,18, unbekohnte Dividende 45,30, am 31. Decz. fällige Prioritätszinsen 15,202,50, transitorische Post 34,280, Amortisationsfond 83,573,19, Kreditoren 122,590,66, *Gewinn- und Verlust-Konto* 192,615,64, Totale 3,235,270,69.

Pannónia-Dampfwalzmühle-Gesellschaft. Die Bilanz per 31. Dec-1890 zeigt folgende Ziffern: *Activa:* Grund-, Gebäude- und Maschinen-Konto 1,010,611,90, Wohngebäude-Konto 20,000, Assekuranzprämien-Konto 29,172,60, Zuegler- und Wagen-Konto 8988,10, Requisitionen-Konto 4099,72, Materialen-Konto 16,001,44, Balmbau-Konto 7325,18, Hilfsfond-Konto 112,800, 1/2-prozentige Ungarische Hypothekeneupandriefische samt Zinsen fl. 22,000, 1/2-prozentige Ungarische Hypothekeneupandriefische, 100,000 1/2-prozentige Ungarische Papier-rente und 30 Prozent Einzahlung auf die 1000 Nominale Aktien der Ungarischen Handels-gesellschaft, zusammen fl. 257,890; Effekten-Konto des Reserve-Fonds: 88 Stück eigene Aktien angekauft laut General-versammlungs-Beschluss vom 18. Februar 1889 fl. 70,644,95, Wechsel-Konto fl. 29,172,60, Kassa-Konto fl. 11,149,02, Pester Ungarische Commercialbank fl. 136,611, Debitoren abzüglich fl. 4102,80 fr Dubiosi fl. 665,109,59, Getreide- und Malhprodukten-Konto fl. 747,479,90, Sacke-Konto fl. 35,282,68, Totale fl. 3,005,851,08. *Passiva:* Kapital-Konto fl. 1,220,000, Reservofond-Konto 266,950,36, Amortisationsfond-Konto fl. 249,065,91, Abschreibung per 1890 fl. 82,482,28, zusammen fl. 351,488,49, ab fr Umlieferungen fl. 39,243,43, beide fl. 292,245,06, Dubioses Reservofond-Konto fl. 16,469,04, Beamten-Pensionsfond-Konto fl. 25,700, Accepten-Konto fl. 965,613,98, Dividenden-Konto fl. 90, Kreditoren fl. 125,988,72, *Verlust- und Gewinn-Konto* fl. 93,093,92, Totale fl. 3,005,851,08. — *Verlust- und Gewinn-Konto:* Soll: General-unkosten-Konto fl. 411,133,32, Amortisations-Reservofond-Konto fl. 82,482,58, Bilanz-Konto Gewinn fl. 93,093,92, Totale fl. 586,709,82. *Haben:* Gewinnvortrag vom Jahre 1889 fl. 16,356,08, Soll: Dubiosi fl. 636,24, Zinsen-Konto fl. 16,356,08, Malh-Konto fl. 567,073,04, Totale fl. 586,709,82.

Die Vermögensbilanz der Lössener-Dampfwalzmühle-Aktiengesellschaft per 31. December 1890 zeigt folgende Ziffern: *Activa:* Wohngebäude fl. 9000, Mühle samt Maschinen und Einrichtung fl. 581,579,61, Zinhsuss Lajosgasse 59 fl. 13,867,05, Realität Lajosgasse 61 fl. 9000, Requisitionen fl. 600, Effekten-Konto des Reservofonds fl. 2980, Assekuranz-Konto: Laufende Polizen

244,570'81 frt, pesti magyar kereskedelmi bank: követelés 244,570'81 frt, más követelések 1102'41 frt, összesen 270,051'80 frt, száik-számla: a készletben levő szákok értéke 33,514'27 frt, gabona- és liszt-számla: a buza- és liszt-készletek értéke 369,837'19 frt, anyag-számla: készlet 4479'21 frt, szén-számla: készlet 7114'14 frt, különféle adások: kárm állt követelés 434,808'04 frt, összesen 1,782,221'26 frt. — *Érték:* részvény-számla 300,000 frt, tartalek-alap: egyenleg 315,144'87 frt, törlesztési alap számlája: a malomépítések, gépeknek és berendezések elhasználsa által okozott érték esőkövetés tartalék 244,628'16 frt, osztalék-számla: fel nem vett osztalék 140 frt, elfogyavány számlája: folyó váltók 527,027'49 frt, különféle hitelvek: nyílt követelések a lárszájgál szemben 13,577'93 frt, *nyereség- és veszteség-számla* 1890-ben: fizista nyereség 122,102'81, összesen 1,782,221'26 frt. — A mérleg mindennemű költségeinek és 41,003'17 frt összegű érték-csökkenésének levonása, valamint a készletek lekalkimertes becsülése után 122,102'81 frt fizista nyereséggel záródik. Az igazságoság azt indítványozza, hogy a 14,652'33 frtnyi tartalmak levonása után részvényenkint 22 frt, összesen 77,000 frt fizetésesek ki osztalékkeppen, hogy továbbá 10,000 frt az adó-alaphoz és 20,453'48 frt a tartalek-alaphoz esztalossanak.

A *célnyi minálton-tartalati zárszámadása* az 1890. életről. *Fogyon:* ingatlanok 124,000 frt, gépbeszerelés 75,736'37 frt, szeszám és butor 2000 frt, anyagcserek 3200 frt, fizető anyag 292'90 frt, biztossági díj, előre fizetve 870 frt, értékpapírok 1000 frt, szákk-készlet 6150 frt, váltó-készlet 642'69 frt, penzár-készlet 5208'75 frt, órlényim-készlet 33,649'20 frt, szemeslet-készlet 33,774'75 frt, adások: órlényimkérték 100,881'01 frt, buzra előleg 11,200 frt, egyült 112,081'01 frt, összeg: 241,443'05 frt. — *Törés:* részvény-írá 200,000 frt, általános tartalek-alap 11,390 frt, gépek érték-csökkenésének tartalék 13,736'37 frt, óradoki betét 140 frt, elfogyaványok 100,000 frt, hitelvek 33,258'75 frt, fel nem vett osztalék 916 frt, *nyereség-egyenleg* 28,269'94 frt, összesen 241,443'05 frt. — *Nyereség- és veszteség-számla:* nyeresémi 28,269'94 frt.

Az 1890-ik malomévről a Pannónia gőzmalmi társaság üzleti jelentése, melyről a legutóbbi tartott közgyűlésen felolvasták, a következőképen emlékezik meg:

„A lefolyt üzleti év, a melyről ma önöknek jelentést tesznék, végeredményére nézve kedvezőbb volt ugyan mint az előző év, de még koránsem szabadulni meg azoktól a károsító befolyásoktól, melyeknek iparunk máj olyan régen alá van vetve, s melyek a normális gyári keresetet úgy szólván a konjunkturát vieteleségekkel teszik függővé. Az év első hónapjaiban a nyers termékek árának fokozatos emelkedése következtében alig voltak képesek a buza és liszt árak közt a paritást föltartani, s ha az ízem az aratásig még sem járt vesztéssel, azt csakis annak a körülménynek tulajdonítjuk, hogy a nagyobb malomok augusztusig kiterjesztet elüzemeszoritása miatt nagyobb lisztkészletek nem halmozódhattak össze s így mégis valamely jobb lisztárak lehettek érlelő. A kedvező — habár később némileg alább szállított — aratási becsések következtében a legközelebb hónapok gyártmányait csak igen alacsony árakon helyezheték el a kárlódón, de az amerikai ezüst-bíltre követelték nagy-mértvű váltó árfolyam-hanyatlás ezének az eladásoknak is, melyek augusztusban és szeptemberben meglehetősen nagyok voltak, hirtelen gátt vetelt, úgy, hogy a külföldi való további érintkezésünk leginkább csak az előbbi kötések lehonváltására szorított; eleben a helyföldi forgalom kedvezőbb alakulása novemberig tartott. Az önk előlt fekvő mérleg szerint évi nyereségünk 175,576'90 trira rug. Indítványozzuk, hogy ebből törlesztésre és pedig: a folyó évből a koptató berendezésének átlatátsá tényleg kölföldi 39,243'43 frt és a rendes 5% törlesztés 43,239'15 forintra, összesen tehát 82,482'58 frt, tehát nagyobb összeg mint a többi éveken lerakass, a mit már azért is szükséges tartunk, mert a folyton haladó malomtechnika arra kényszerít, hogy versenyképesség fenntartása végett újabb meg újabb befektetéseket tegyünk. Így a többi közt az eddigieknel sokkal czélsezerőbb gőz-peket gyártanak, a melyeket lassankint valamennyi nagyobb malomnak el kell majd fogadni és fel-

li. 22,589'05, Kassa-Konto: Baarvorrath li. 5744,90, Devisen-Konto: Pínessen auf ausländische Plätze li. 14,773'45, Nachnahm-Konto: Saldo li. 880'25, Pester Ungarische Kommerzbankli: Gutbalien li. 244,570'81, sonstige Bankiers-Guthabien li. 4102'41, zusammen li. 270,051'80, Sack-Konto: Werth der vorrätigen Sacke li. 33,514'27, Frucht- und Mehl-Konto: Werth der Weizen- und Mehlvorräthe li. 396,837'19, Materialien-Konto: Vorrath li. 4479'21, Kohlen-Konto: Vorrath li. 11414, diverse Debitoren: Ausstände li. 434,808'94, Totale li. 1,782,221'26. *Passive:* Aktien-Konto li. 300,000, Reserve-Konto: Saldo li. 154,144'87, Amortisationsfond-Konto: Reserve für den durch Abnutzung verursachten Minderwerth der Mühlegebäude, Maschinen und Einrichtung li. 244,628'16, Dividenden-Konto: unbehobene Dividenden li. 140, Acceptations-Konto: laufende Accepte li. 527,027'49, diverse Kreditoren: offene Forderungen an uns li. 13,377'93. *Gewinn- und Verlust-Konto 1890:* Reingewinn li. 122,102'81, Totale li. 1,782,221'26. Die Bilanz schließt nach Abzug aller Spesen und der Werthverminderungen im Betrage von li. 41,003'17, sowie nach gewissenhafter Verwerthung aller Vorräthe mit einem Reingewinn von li. 122,102'81. Die Direction beantragt, nach Abzug der Tantième von li. 14,652'33 eine Dividende von li. 22 per Aktie mit li. 77,000 zu bezahlen, weiter li. 10,000 der Steuerreserve und li. 20,453'48 dem Reservefond zuzuwenden.

Jahres-Bilanz der Cadener Kunstmühl-Gesellschaft für das Betriebsjahr 1890. *Aktiva:* Realitäten li. 124,000, Maschinen-Einrichtung li. 75,736'37, Requisitionen und Möbel li. 2000, Materialien-Vorrath li. 3200, Brennmaterial-Vorrath li. 925'30, Assercuranz-Prämie, voraus bezahlt, li. 875, Wertpapiere li. 1000, Sacke-Vorrath li. 6150, Portef. Wechsel-Vorrath li. 642'69, Cassa-Vorrath 5208'75, Malomtelek-Vorrath li. 33,649'20, Körnerfrüchte-Vorrath li. 33,774'75, Debitoren li. 434,808'04, li. 100,881'01, Verzehrunng auf Weizen li. 2000, li. 112,081'01, Zusammen li. 421,443'05. — *Passive:* Aktien-Kapital li. 200,000, allgemeiner Reservefond li. 11991'90, Reserve für Werthverminderung der Maschinen-Einrichtung li. 13,736'37, Kautions-Einlage li. 100, Accepte li. 109,000, Kreditoren li. 52,628'16, unbehobene Dividende li. 916, Gewinn-Saldo li. 28,269'94, *Verlust- und Gewinn-Konto:* Gewinn li. 28,269'94.

Ueber das Mühlenjahr 1890 äussert sich der aus Anlass der jüngst abgehaltenen Generalversammlung der Pannonia-Dampfmühl-Gesellschaft veröffentlichte Directorsbericht folgendermassen:

„Das abgelaufene Geschäftsjahr, über welches wir Ihnen heute Bericht erstatten, war zwar in Bezug auf sein Endergebniss günstiger als das vorhergehende, jedoch bewiesen noch nicht frei von jenen schädlichen Einflüssen, denen unser Industriezweig schon so lange unversehrt ist und welche den normalen fabrikmässigen Erwerb nachgerade zu einem von den Zufälligkeiten der Conjectur abhängigen gestalten. In den ersten Monaten des Jahres waren wir in Folge der progressiv steigenden Preise des Rohproduktes kaum im Stande, die Parität zwischen Weizen- und Mehlpreisen aufrechtzuerhalten, und wenn der Betrieb bis zur Zeit der Ernte keine empfindlicheren Verlust brachte, haben wir dies nur dem Umstande zu danken, dass die bis zum August erstreckende Betriebsreduction der grosseren Mühlen bedeutendere Mehllager nicht aufkommen und so bessere Mehlpreise erreichen liess. In Folge der günstigen — wenn auch später eingewissenen herabgestimmten — Ermittelungsatzungen konnten wir das Erzeugniss der nächsten Monate nur zu verhältnissmässig niedrigen Preisen im Auslande placiren, indessen wurde auch dies, während der Monate August und September in grösserer Umfange bewerkstelligten Verkäufen durch den der amerikanischen Silber-Bilz gefolgten ausserordentlichen Valuta-Courssurz ein jähles Ziel gesetzt, so dass unserer weiterer Verkehr mit dem Auslande sich fortbald zumeist auf die Abwicklung der früher gemachten Verkäufe beschränkte, während das inländische Geschäft seine freundlichere Physiognomie noch bis Ende November beibehielt. Laut der Ihnen vorliegenden Bilanz bezieht sich unser Gewinn auf fr. 175,576'90. Wir beantragen, dass hievon für Amortisationen und zwar: im Laufe des Jahres zur gründlichen Umgestaltung der Kupferrefactischen veranlasste li. 39,243'43 und die regelmässige fünfprozentige Amortisation mit li. 43,239'15, zusammen fr. 82,482'58 abgeschrieben werden, also ein grösserer Betrag als in sonstigen Jahren, was wir schon aus dem Grunde für nothwendig halten,

állítani. Mi sem zárkoztunk el ennek szükségétől s azért nem téveszthetjük a törléseléknél szem előtt ezt a tényezőt sem. Inditványozunk továbbá, hogy az említett lejárásokból fennmaradó 93,093-92 főtől 5 százalék, vagyis összesen 61,000 fnt mint esetleg fizetessék ki, a tartalékalaphoz ennek 280,000 fnta emelése végett 8649.64 fnt, a kötes követelések tartalékalapjának 20,000 forintra emelése végett ehhez 3509.96 fnt csatolassák, az adótarifalappal 10,000 forinttal dotálással, az igazgatóságának jutalekét 8956.29 fnt fizetessék ki, összesen tehát 92,136.89 fnt fizetessék ki, a fennmaradó 957.03 fnt pedig új számlára irassék. Kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy ezen inditványunkat elfogadni s nekünk a lefolyt évre a felmentvényt megadni méltózzassék. Mint ezt már az előbbi években is hangsúlyoztuk s fentebb is kiemeltük, malomberendezésünk folytonos javítását egyik főfeladatunknak kell tartanunk. E tekintetben a tavalyi javítások jótékony hatása csak bizdított bennünket s ezental is azon leszünk, hogy malunk egész berendezése a géptechnika legújabb vívmányai szerint oly polcra emeltessek, hogy bármely malommal a versenyt kiállhassuk. Ezzel azt a kívérsre nem beszélhet elönyt is biztosítjuk magunknak, hogy eredményeinket olesóiban állíthatjuk elő, s azok minőségét még jobbá tehetjük, ugy, hogy jövőben folyton javuló üzleti eredményekre számíthatunk. Az igazgatóság megbízatása lejár s azért kérjük a közgyűlést, hogy az alapszabályok őik szakasza értelmében ő igazgatósági tagot válasszon.

Lisztelzállítások Fiuméből és Triesztből január 1-je óta. Északi *Brasília* 980 barrel (710 Economo, Eisó ludapesti 170, Hitebank gőzmalma 50, Strazig 50); *Pernambuco* 4400 barrel (Eisó budapesti 1300, Hagenmacher 1950, Erzsébet 500, Molnárak és sítők 300, Pannonia 400); *Macjoba* 100 barrel (Eisó budapesti); *Bahia* 1950 barrel (Economo 1050, Eisó budapesti 900); *Rio de Janeiro* 200 barrel (Lajza); *Santoba* 1370 barrel (Concordia 410, Lajza 350, Hagenmacher 300, Economo 200, Ebenfurter 100); *Rio Grandoba* 650 barrel (Strazig 500, Victoria 150); *Manaoa* 10 barrel (Economo); minélisze kitesznek az elszállítás 9980 barrelt, a melyben az Eisó budapesti 2470, Hagenmacher 2250, Economo 1970, Strazig 550, Lajza 550, Erzsébet 450, Concordia 420, Pannonia 400, Molnárak és sítők 300, Victoria 150, Ebenfurter 100, Hitebank 50 barrelrel vót részt.

Magyar termények kivitele Fiumén át januárban. Fiuméből erte vonalkozlag irják: A múlt hónapban kikötött forgalma igen zvyong volt, mert a különben is kedvezőtlen kivitteli viszonyokhoz még az is járult, hogy a vonatok a gyakori hófúvások miatt rendelkezési közeledtek, sőt hosszabb ideig a vasuton való szállítás teljesen szünetelt. E kalamitások befolyása következtében egy s tengeri mint a szárazföldi forgalom jóval mögötte maradt a normális forgalomnak, s a tengeri hajók-nak hosszabb ideig vesztgelni kellett, mert a várt rakományok nem érkeztek. Januárban a vasuton érkezett ide 506 vagon liszt, 48 vagon árpa, 49 vagon buza; a tengeren a nyugati kikötőkbe elszállítottat: 31,896 mm. liszt (az előző évben 54,926 mm.), ehébbé mint 18,712 mm. Nagyriziummal, 8330 mm. Franciaországba, 4724 mm. Brazília, 2924 mm. buza (az előző évben 69,887 mm.) Olaszországba.

Új malom Szombathelyen. Mint értesülünk, Szombathelyen új ipartelep van kelteződés. A városban levő régi, egykor páspóki, most Ungar S. tulajdonát képező vízi malom egy új, nagyobb malommalakot helyet adni. A rendelkezésre álló víz erőnek egy, valóbb épített Sageniein-vízkerékkel való teljes kihaználása mellett a többi emelgetes tervezett malmot a mű-malom-zemnek megfelelően, időszórfen be fogják rendezni, mely berendezés azon a vidéken bizonyára minlaszer lesz. Az új művet, mely arra lesz hivatal, hogy ezen szépen fejlődő város

weil uns die immer fortschreitende Mühlenlechnik unausgesetzt zu neuen Ausgaben im Interesse unserer Konkurrenzfähigkeit zwingt. So werden beispielsweise wieder viel vortheilhafter als die bisher in Verwendung gestandenen Dampfmaschinen fabricirt, zu diesen Aufstellung successive alle grösseren Mühlen schreien müssen. Auch wir werden uns dieser Nothwendigkeit nicht verschliessen können und deshalb dürfen wir bei den Amortisationen diesen Factor nicht ausser Acht lassen. Wir beantragen ferner, aus dem nach den erwählten Abschreibung verbleibenden 93,953.92 fnt d Percent *Dividende* Bl. 61,000, für Erhöhung des Reservefonds auf Bl. 280,000 fnt, 8649.64, für Erhöhung der Dubiosenreserve auf Bl. 20,000 fnt, 3530.96, für Steuerreserve Bl. 10,000, für Tantieme der Direction Bl. 8956.29, zusammen Bl. 92,138.89 zu verwenden und den Rest von Bl. 957.03 auf neue Rechnung vorzutragen. Wir bitten diese Anträge genehmigen und uns für das Geschäftsjahr 1890 das Absolutorium ertheilen zu wollen. Wie wir dies schon in früheren Jahren betonten und auch oben hervorgehoben haben, muss die fortwährende Verbesserung einer unserer Mühlenrichtung eine unserer Hauptaufgaben bilden. — In dieser Einsicht hat uns der wohlthätige Einfluss, welchen die im Vorjahre bewerkstelligten Erneuerungen und Verbesserungen bewirkten, nur bestärkt und wird uns auch ferner das Bestreben leiten, in unserem Etablissement alle neuen und bewährten Errungenschaften der Mühlenlechnik zu adaptiren um dasselbe den best-eingerichteten Mühlen an die Seite stellen zu können. Damit sichern wir uns auch den nicht zu unterschätzenden Vortheil der Herabminderung unserer Erzeugungskosten und der noch gesteigerten Verbesserung unserer Productes und können für die Zukunft auf immer günstigeres Geschäftsergebnisse rechnen. Das Mandat der Direction ist hiemit abgelesen und bitten wir im Sinne des § 5 der Statuten um Vornahme der Wahl von fünf Directionsräthen.

Mehlverschiffungen von Fiume und Triest seit 1. Januar. Nach *Novbrasilien* 890 Barrels (710 Economo, 170 Ofen-Pester, 50 Creditbank, 50 Strazig); nach *Pernambuco* 4400 Barrels (1300 Ofen-Pester, 1950 Hagenmacher, 450 Elisabeth, 300 Müller und Bäcker, 400 Pannonia); nach *Macjoo* 100 Barrels (Ofen-Pester); nach *Bahia* 1950 Barrels (1050 Economo, 300 Ofen-Pester); nach *Rio de Janeiro* 200 Barrels (Lousien); nach *Santoba* 1370 Barrels (420 Concordia, 350 Lousien, 300 Hagenmacher, 300 Economo, 100 Ebenfurter); nach *Rio Grande* 650 Barrels (500 Strazig, 150 Victoria); nach *Manao* 10 Barrels (Economo); insgesamt beträgt die Verschiffung 9980 Barrels, an welcher Ofen-Pester mit 2470, Hagenmacher 2250, Economo 1970, Strazig 550, Lousien 550, Elisabeth 450, Concordia 420, Pannonia 400, Müller und Bäcker 300, Viktoria 150, Ebenfurter 100, Creditbank 50 Barrels theilnahm.

Export ungarischer Producte über Fiume im Januar. Ans Fiume wird uns darüber berichtet: Der Verkehr über unsern Hafen war im Vormonate sehr beschränkt, da ausser den im Allgemeinen wenig günstigen Ansehungsverhältnissen auch noch in Folge wiederholt eingetretener Schneeverwehungen die Bahnzufahren längere Zeit hindurch eingestellt werden mussten. So wohl der Land- als Seeverkehr blieb unter den Einflüsse dieser Kalamitäten weit unter dem Normale und waren die Seeschiffe mangels der erwarteten Zufuhrmengen genöthigt, längere Zeit auf die Ladung zu warten, welche Kalamität nimmehr hoffentlich behoben sein wird. Im Januar langten mittelst Bahn hier ein: 506 Waggons Mehl, 48 Waggons Gerste, 49 Waggons Weizen, zur See gelangten nach dem westlichen Ausnahmshafen zur Verschiffung: 31,896 Mtr. Mehl (gegen 54,926 Mtr. im Vorjahre), wovon 18,742 Mtr. nach Grossbritannien, 8330 Mtr. nach Frankreich, 4724 Mtr. nach Brasilien, 2924 Mtr. Weizen (gegen 69,887 Mtr.) nach Italien.

Neue Mühle in Steinamanger. Wie uns mitgetheilt wird, ist in Steinamanger ein neues Industrie-Etablissement im Entstehen begriffen. Die in der Stadt befindliche alte, ebenfalls hieselöche, jetzt S. Ungarische Wassermühle wird zur neuen grösseren Kunstmühle Platz machen. Bei vollständiger Ausnützung der disponiblen Wasserkraft mittelst eines in Eisen gebauten Sageniein-Wasserrades wird das mehrere Stockwerke hohe Mühlengebäude eine dem Hochmüllerei-Verfahren entsprechende zeitgemässe Einrichtung erhalten, welche in dortiger Gegend wohl als Muster wird dienen können. Das Werk, welches berufen sein wird, der industriellen Thätigkeit dieser empblühenden

ipari tevékenységének új lendületet adjon, a legközelebbi cam-pagneig fel akarják építeni.

Kereskedelmi szerződésnek felmondása. Ausztria-Magyarország, miután a Svájccal kötött kereskedelmi szerződését felmondta, több kereskedelmi szerződést — mint a „B. Corr.“ értesül — már nem fog felmondani.

A világ tényleg buzakészlettel sokkal kisebbek. Mint a megelőző évi átlagot összehasonlítva és a feladott borsókában — miként az alábbi összehalás mutatja — tetemesen megcsökkentek. A buzakészlet február 1-én kitélt quarterekben:

	1891	1890
Látható készletek Nagy-Britanniában	1.065.000	1.300.000
2.282.000	2.646.000	2.711.000
Europa fele után	4.126.000	4.030.000
Nagy-Britannia gazdák készletei	4.126.000	4.030.000
4.200.000	4.000.000	4.600.000
Az amerikai Unio látható készletei	5.529.000	5.393.000
(Baltimore) szentül	5.529.000	5.393.000
Megőmölhatóan készletek a francia		
kiötőkben	540.000	547.000
1.480.000	1.480.000	1.480.000
Buzák és lisztkészlet Párisban	140.000	123.000
290.000	290.000	290.000
Buzákészlet Berlin, Danzig és Stettinben	105.000	155.000
276.000	276.000	276.000
1.000.000	1.400.000	1.500.000
1891 február 1-én összesen	15.808.000	17.001.000
19.007.000	19.007.000	19.007.000
1891 január 1-én összesen	17.777.000	18.808.000
21.006.000	21.006.000	21.006.000

Gabonátügnökségek állt fel Danzigban az orosz

visztauli vasuti társaság az általa Danzigba szállított orosz gabonának eladására, illetőleg beraktározására és real való kölcsönnyújtására. A penzügyminiszternek ezen ügnökség számára megállapított üzleti szabályzata az orosz hivatalos lapokban van közzéve.

Az ügnökség nem szabad sem az ügnökség számlájára gabonát vásárolni, sem pedig saját számlájára hármiféle kereskedelmi üzletet folytatni. Követelésének csak az orosz feladók által ezimre küldött gabonára szabad szorítkoznia. A gabonát ügnökség és „bizományosok” mellőzésével elsősorban kivitel czégeknek vagy maltnoknak kell eladnia, az eladásnál egy esküdt kufárnak közvetítései kell igénybe vennie. Az ügnökség fáradozásáért az eladás ir 1/2-át kapja és azonkívül, ha kölcsön is nyújtását, az előleg összegének 7/8-át.

Ortelvények és sítmenyek vámmentes bevitelle Németország határszéli lakosai számára. A német vámterfa szerint a fel nevezett czikkkelből 3 kilogrammot meg nem haladó mennyiségeket vámmentesen lehet Németországba a határszéli lakosok számára szállítani. Ezzel a kedvezményvel az 1890-ik évben nagy mértékben élték, a mi annál meglepőbb, mert egyideg az a vezető volt elterjedje, hogy a német kormány ennek a kedvezménynek kibővítését akadályoztat volt ajánla görölni. A jóslás azonban szerencsére nem teljesedett be, a mi leginkább kifutnia, ha a beviteli mennyiséget felülmelő szármak tekintjük. Németország határszéli lakosai ugyanis 1889-ben és 1890-ben (januártól november végéig) 3 kilós csomagokban kenyéret és lisztet importálták (mmázzá)

Ebből 1890-ben

1889	1890	Ausztria-Oroszország	Holland-Belgium-Svájcz
84.968 q.	122.775 q.	70.358 q.	18.607 q.
14.999 q.	10.077 q.	8.784 q.	

A bevitel tehát nem kevesebbet, mint 37,807 mámmával nagybólodott, ennek nagy része Ausztria-Magyarországból való volt. Persze, ha tekintelmbe vesszük, hogy az általános forgalomban 10-50 márká beviteli vámot kell ezekért a czikkért 100 kilonként fizetni, könnyen érthető, hogy a vámmenteseséget miért veszik annyira igénybe. A munkásta nézve ez a kedvezmény nagyon becses, noha másszint azt sem szabad elfelejteni, hogy e kis mennyiségek elhozatala sok idővesztéssel jár.

STATISZTIKA.

Németország bevitelle 1890-ben több volt mint 1889-ben buzakészlet 1.554.572 q-ral, arpaiban 830.450 q-ral, borsókában és darabban 2.473.225 q-ral, lenmagban 143.475 q-ral, borsómagban 440.306 q-ral. A bevitel kevesebbet volt, rozs 1.835.164 q-ral, zab 703.024 q-ral, máltában 81.690 q-ral. A kivitel növekedése volt lenmagban 23.692 q., szeszen 53.974 q., máltában 67.882 q., cukorban 2.743.386 q. A kivitel esikönséke kielt buzakészlet 5525 q-1, rozsban 4887 q-1, arpaiban 156.874 q-1, máltában 5891 q-1.

Stadt einen neuen Impuls zu verleihen, soll bis zur nächsten Campaigne fertiggestellt werden.

Kündigung von Handelsverträgen. Seitens der österreichisch-ungarischen Monarchie erfolgt — wie die „Hudapesther Corr.“ erfüllt —, nachdem der Schweizer Vertrag dessen Erneuerung sicher angenommen werden kann, gekündigt worden ist, keine weitere Kündigung irgend eines der bestehenden Handelsverträge.

Die sichtbaren Weizenvorräthe der Welt sind weitaus kleiner als um die gleiche Zeit der beiden Vorjahre und haben — wie die nachstehende Tabelle erweist — im allgemeinen Monte eine sehr bedeutende Abnahme erfahren. Die Weizenstände umfassen am 1. Februar in Quarters:

	1891	1890
Sichtb. Vorräthe in Gr.-Britannien	1.065.000	1.300.000
2.282.000	2.711.000	2.711.000
Sichtbare Bestände der amer. Union	4.126.000	4.030.000
4.600.000	4.600.000	4.600.000
Unverzinsbare Vorräthe in franz.		
Häfen	500.000	547.000
1.480.000	1.480.000	1.480.000
Vorräthe in Paris an Weizen u. Mehl	140.000	123.000
290.000	290.000	290.000
Buzákészlet Berlin, Danzig u. Stettin	105.000	155.000
276.000	276.000	276.000
1.000.000	1.400.000	1.500.000
Total am 1. Februar 1891	15.808.000	17.001.000
19.007.000	19.007.000	19.007.000
Total am 1. Januar 1891	17.777.000	18.808.000
21.006.000	21.006.000	21.006.000

Eine Getreide-Agentur in Danzig wird seitens der Russischen Weichsel-Eisenbahn-Gesellschaft zum Verkauf bezw. zur Beilegung und Lagerung des von der Gesellschaft nach Danzig verfrachteten russischen Getreides errichtet. Die vom Finanzminister für diese Agentur festgesetzten Geschäftsbedingungen werden in den russischen Handelsblätter veröffentlicht. Der Agent darf weder für Rechnung der Agentur Getreide kaufen, noch für eigene Rechnung irgend welche Handelsgeleite betreiben. Er hat seine Vermittlung auf das von den russischen Verkäufern an ihn verfrachtete Getreide zu beschränken. Dasselbe ist von ihm unter Vermüdung von Speculanten und „Commissionsären“ an erste Ausfuhrfirmen oder an Mühlen zu verkaufen, wobei er die Vermittlung eines vereinigten Maklers in Anspruch zu nehmen hat. Die Agentur erhält für ihre Beuthungen 1/2% vom Verkaufserlös und ausserdem, falls eine Beilegung stattgefunden hat, 2/2% vom Betrage des Vorschusses.

Die Zollfreie Einfuhr von Mühlenfabrikaten und von Bäckereiwaren für Bewohner Deutschlands im Grenzbezirk. Von der nach dem deutschen Zolltarif gestatteten zollfreien Einfuhr der eingangs erwähnten Gegenstände in Mengen von nicht mehr als 3 Kilogramm wurde im Jahre 1890 ein besonders ergiebiger Gebrauch gemacht. Es ist diese Erscheinung umso überraschender, als eine Zeit lang die Version verbreitet war, dass die deutsche Regierung dieser Zollfreiheit Erschwernisse mancherlei Art beizusetzen werde. Es hat sich also dieselbe glücklicherweise nicht bewährt. Es geht dies am besten daraus hervor, wenn man die Mengen dieser Einfuhr näher betrachtet. Die Grenzbevölkerung Deutschlands haben nämlich 1889 und 1890 (von Januar bis Ende November) an Mehl und Brod in 3 Kilogramm-Packeten zollfrei importirt (metrische Zentner):

1889	1890	Oesterreich-Russland-Holland-Belgien-Schwiz
84.968 q.	122.775 q.	70.358 q.
18.607 q.	14.599 q.	10.077 q.
8.784 q.		

Diese Einfuhr hat sich also um nicht weniger als 37,807 q. vergrößert und freilich, an derselben besonders Oesterreich-England, Partizipirt, wenn man bedenkt, dass im allgemeinen Verkehr für diese Gegenstände 10-50 Mark Eingangszoll per 100 Kilogramm zu zahlen sind, so ist die Gebrauchsanahme der Zollfreiheit wohl erklärlich. Für den Abnehmer dieser Erleichterung sehr werthvoll, obwohl andererseits durch das Herbeiholen so kleiner Mengen viel Zeit verloren geht.

STATISZTIK.

Die Einfuhr Deutschlands weist im Jahre 1890 gegen 1889 eine Zunahme auf in: Weizen 1.554.572 q., Gerste 830.450 q., Mehl und Posa 2.473.225 q., Leinmagben 143.475 q., Körnertoffen 440.306 q., Abgenommen haben in der Einfuhr: Borsómag 23.692 q., Hofor 703.024 q., Malt 81.690 q. Die Ausfuhr hat zugenommen bei Leinmagben um 23.692 q., Spiritus 53.974 q., Mehl 67.882 q., Zucker 2.743.386 q. Abgenommen ist die Einfuhr von Weizen um 5255 q., Borsómag 156.874 q., Gerste 156.874 q., Malt

repzetlen és kardörpítlen 8610 q-t, *Mittelqualitäten* 17.230 q-t, *burgen-nyugati* 291.290 q-t, *Italien* 290.577 q-t, *sörben* 126.916 q-t és *nyers gyapjúban* 18.979 q-t.

A buza átlagos ára Németország nagyban való forgalmában Németország általánosan kereskedelmi területén minden hónapban kimutatást bírtatnak készíteni a nagyban való forgalomban előforduló fontosabb czikkék átlag-árairól. Az 1890. évi novemberi kimutatások szerint a búzának átlagos ára lómnánként 1 tonna = 1000 kg.) volt *Berlinben* (egészesen, jó szétválasztott buza minden durva buza kizárásával, lóteremként legalább 725 gr. súlyú) 191-16 márká, *Düsseldorfban* (középszerű minőségben) 194.50 márká, *Kölnben* hármely minőségű legalább 75 kg. hektoliteres súlyú) 245.50 márká, *Bonnában* (mintegy 75 kg. hektoliteres súlyú, tarka transito ára) 100-16 márká, *Frankfurtban* (Majna mellett) bármely területre legalább 75 kg. hektoliteres súlyú, 196 márká, *Halleban* a Saale mellett (oltani egészséges, legalább 75 kg. hektoliteres súlyú buza) 185 márká, *Lipszében* (német, jó, egészséges buza) 190-80 márká, *Lindában* (sikerült, 78—79 kg. hektoliteres súlyú, különböző eredetű buza) 230 márká, *Magdeburgban* (német vidéki buza, középszerű) 189-14 márká, *Münchenben* (párbesz, saxoni, amerikai, tazanorgi, délországi, románai, középszerű) 221-40 márká, *Münchenben* (bajor, jó középszerű) 208 márká, *Pasewen* (jó középszerű minőség) 192-50 márká, *Stuttgartban* (rossz, magyar, ló) 220-12 márká.

Franciaország korpa-bevitelre az alábbi években következők volt:

	1890	1889	1888
	kg	kg	kg
Belgium	180.160	118.020	366.900
Oroszország (Fekete tenger)	321.580	275.460	265.130
Osztország	3.410	3.950	10.990
Törökország	69.820	66.630	25.030
más országokból	192.250	256.390	350.950
Összesen	767.720	720.450	1.018.910

Kivétel volt 1890-ben: 285.795 q, 1889-ben 407,410 q és 1888-ban 133,980 q.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A mezőgazdaság hatalmas fellendülése Észak-amerikában és az Egyesült Államoknál nagy fontosságra mint buzdát kivéve ország az 1890. évre vezetett vissza, de feltételezett csak 1890-ban érte el. Ezon évben a termés 506,57,369 bush, óriási mennyiségű lett ki (1 bush = 36 l. vagy körülbelül 26,2—27 kg az azon évi minőség szerint). Ebből kivételre került 186,321,514 bush. Az ezután következő években volt a kivétel millió bushokhoz: 1881-ben 122, 1882-ben 148, 1883-ban 133, 1884-ben 95, Az 1885 óta lefelé években a kivétel mennyiség 160—70 millió bush, közt ingadozott. A kivétel csökkenésnek fő oka a lakosság állandó szaporodásában és az ország fogyasztásának fokozott mennyiségben van és különben előre látható, hogy nem nagyon messze időben Európának ezen leszerési forrása teljesen vagy legalább részben ki fog apadni.

Az Ausztráliából az aratásról érkezett kábeltudósításokkal kevésbé biztalan hangzának, a mostani bevételek a korábbiakhoz képest sokkal kisebbek, főképpen a sikkák által okozott pusztítások következtében. Victoriából érkezett levelek jelenleg, hogy a észlelés eredmény, kitűnő minőség mellett, acre-önként 10 bush, míg a táviró a legbizonyos pusztításokról ad hírt e tartományban. Új-Zealand termés határozottan kisebb lesz, mint a tavalyi átlótól terms, úgy, hogy megbízható értesülések szerint Ausztrália termésé alig fogja a 40 millió bush-t elérni, a mi csak nagyon csekély kivételre maradó fölterület fölött fel.

India buzaterméséről a múlt évi december hó 30-án kiadott első hivatalos jelentés így hangzik: Punjabban búzából volt elvetve 6.363,390 acre vagyis 46 százezer hektár kevesebb mint az előző évben. A Monsoon-évi korábban szűk mint az előző években, a vérszerű esőzés károsította a búzaterületet a vetést korlátozta. Most szeleket ugyan a vetések, mint tavaly ilyenkor, mert megjelölték sok udvasi eszt, mely több helyen utólagos vetést tett lehetővé, úgy, hogy a bevettelt területre vonatkoz

5891 q, *Bapa* und *Rüben* 8610 q, *Mittels-riekte* 17.230 q, *Kartoffeln* 291.290 q, *Mehl* 290.577 q, *Bier* 126.916 q, *rohe Schafwolle* 18.979 q.

Die Durchschnittspreise für Weizen im Grosshandel Deutschland. Die verschiedenen Handelscorporationen Deutschlands sind verpflichtet, allmonatlich die Durchschnittspreise weitestiger Waren im Grosshandel zu ermitteln und auf Grund dieser Ermittlungen werden dann die bezüglichen Resultate bekanntgegeben. Nach den *Neu-oder-Ermittlungen* 1890 belief sich der Durchschnittspreis für Weizen (Tonne = 1000 Kilogr.) in *Berlin* (gesunder, guter, trockener Weizen, mit Ausschluss von Transitswaren) auf Mark 159,16; in *Frankfurt am Main* (verschiedene Provenienz, mindestens 75 Kilogr. per Hektol.) auf Mark 191,16; in *Breslau* (Mittelqualität) auf Mark 194,16; in *Köln* (von jeder Provenienz mindestens 75-2 Kilogr. per Hektol.) auf Mark 205,50; in *Danzig* (etwa 75 Kilogr. per Hektoliter, bunter Transitsware) auf Mark 159,16; in *Frankfurt am Main* (verschiedene Provenienz, mindestens 75 Kilogr. per Hektol. schwer) auf Mark 196; in *Halle an der Saale* (ortzige, gesunde Landwaare) auf Mark 182,27; in *Königsberg* (guter, bunter, etwa 75 Kilogr. per Hektoliter wiegend) auf Mark 185; in *Leipzig* (deutscher, guter, gesunder Weizen) auf Mark 190,78; in *Lindau* (kleiner-reicher 78-79 Kilogr. per Hekt. verschiedener Provenienz) auf Mark 225; in *Magdeburg* (deutscher Landweizen, Mittelqualität) auf Mark 189,44; in *München* (Pflizer, Saxonia, amerikanischer Taganor, südruss, rumän., mittel) auf Mark 221,40; in *München* (bairischer, gut mittel) auf Mark 208; in *Posen* (gute Durchschnittsqualität) auf Mark 192,50; in *Stuttgart* (russisch., ungar., bairischer, guter) auf Mark 220,92.

Frankreichs Kleie-Import betrug in den Jahren:

	1890	1889	1888
	kg	kg	kg
Belgien	180.160	118.020	366.900
Russland (Schwarzes Meer)	321.580	275.460	265.130
Italien	3.410	3.950	10.990
der Türkei	69.820	66.630	25.030
diversen Ländern	192.250	256.390	350.950
Zusammen	767.720	720.450	1.018.910

Die Ausfuhr im Jahre 1890: 285,795 q, 1889: 407,410 q, und 1888: 133,980 q.

LANDWIRTSCHAFTLICHES.

Der hohe Aufschwung der Landwirtschaft in Nordamerika und die Bedeutung der Unionstaaten als Weizen-Exportland datirt vom Jahre 1890, aber der Höhepunkt wurde erst i. J. 1889 erreicht. In diesem Jahre betrug die Ernte die enorme Ziffer von 596,857,369 Bush. (1 Bush. = 36 l. oder ca. 26,2—27 kg. je nach Jahresqualität.) In diesem Jahre gelangten 186,321,514 Bush. zum Export. In den nachfolgenden Jahren betrug der Export in Mill. Bush. 1881: 122, 1882: 148, 1883: 133, 1884: 95. In den Jahren seit 1885 schwankte die Exportziffer zwischen 160—70 Mill. Bush. Der Hauptgrund für die Abnahme des Exports liegt in der constant wachsenden Zunahme der Bevölkerung und dem gesteigerten Consum des eigenen Landes, und es lässt sich unahw vorhersagen, dass eines nicht zu fernem Tages diese Versorgungsquelle für Europa ganz oder zum Theile versiegen werde.

Die letzten *Kaberliche* aus Australien über den Ernteausfall lauten weit weniger ernüthend, die Schätzungen fallen gegen die früheren sehr bedeutend ab, hauptsächlich zufolge der durch Heuschrecken verursachten Verwüstungen. So melden Briefe aus Victoria 10 Bush. Drustracher pr. Acre bei vorzüglicher Qualität, während der Telegraph von dieser Provinz die ärgsten Verwüstungen berichtet. Die *Neu-Zealand*-Ernte wird entschieden kleiner als die letztjährige geschätzt, so dass nach verlässlichen Berichten die Ernte Australiens kaum 40 Mill. Bush. erreichen wird, welches Quantum nur einen geringen Ueberschuss für den Export freilässt.

Über die *Weizenenergie* in Indien lautet der erste officielle Report vom 30. December wie folgt: Das mit Weizen behaute Areal im Punjab umfasst 6.363,390 Acres oder 46 Prozent weniger als im Vorjahre. Der Monsoon-Regen hörte früher als gewöhnlich auf, die Anbauarbeiten bis auf wenige Ausnahmen ungünstig und beeinträchtigte die Aussaat. Im Augenblicke steht der Frost besser als um dieselbe Zeit des Vorjahres, da ziemlich viel Nachregen entriet, welcher mehrfach Spülwasser ermöglichte, so dass obangegebene Differenz des Areals wohl nach

